Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч.48. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 2-го БЕРЕЗНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 2, 1977 No. 48. VOL. LXXXIV.

Оформилась Рада Директорів Фундації УВУ

Ню Йорк. — У висліді довших переговорів між поодинокими особами, які закінчились 17-го лютого ц.р., було оформлено Раду Директорів Фундації Українського Вільного Університету, Дорадчу і Надзірну Ради та інформаційний сектор. Щоденну працю Фундація УВУ провадить з двох бюр: головної канцелярії, яка приміщується в Українській Централі в Пассейку, Н. Дж. (240 Hope Ave., Passaic, N.J. 07055) і з бюра в Українському Народному Домі в Ню Йорку (140-42 2nd Ave., New York, N.Y. 10003).

Уряд Фундації УВУ складається з таких осіб: (подаємо без титулів) — Петро Ґой — президент, Василь Лучків, Олександер Ничка — заступники, Дмитро Боднарчук — секретар, Іван Сєрант — фінансовий секретар, Іван Марченко — касир, Володимир Бакалець, Іван Буртик, Євген Федоренко, Василь Іващук, Осип Мороз, Ярослав Падох, Леонід Рудницький, Олександра Кисілевська-Ткач, Теодор Воляник — члени; Дорадча Рада Директорів: Мирон Новосад, Юрій Старосольський, Микола Турецький, Степан Ворох; Надзірна Рада: Петро Богданський, Микола Чировський, Яків П. Гурський, Роман Ричок, Франко Вірстюк; Інформаційний Сектор: Анна Марія Власенко-Бойцун, Володимир Душник, Володимир Левенець, Василь Верган.

КАРТЕР ВІДБУВ НАРАДУ З ГУБЕРНАТОРАМИ

Вашінґтон. — У понеділок, 28-го лютого, президент Джіммі Картер відбув нараду з губернаторами 48 стейтів, на якій були приявні члени теж кабінету та високі федеральні урядовці. Під час наради, яка відбулася в Білому Домі, були обговорені такі справи, як потреба зреформувати програму Суспільної опіки („велфер"), програму медичної допомоги для бідних, „Медикейд", яка виявилася неефективною і яку використовують несовісні лікарі та адміністратори клінік для власного збагачення, як рівнож заторкнено питання якнайшвидшого створення окремого Департаменту для енергетичних справ. Президент обіцяв губернаторам, що ще раз розгляне своє рішення в справі припинення розбудови 19-ох іриґаційних систем в західніх стейтах, в яких тепер панує посуха.

Речники губернаторів після зустрічі висловили думку, що співпраця між Білим Домом і стейтами буде краща ніж в минулому, бо Картер сам був губернатором Джорджії і добре розуміє потребу такої співпраці. Президент зі свого боку заявив, що під час його каденції губернатори „завжди матимуть доступ до Білого Дому", бо він добре пам'ятає, як тяжко було йому, коли ще був губернатором, „пробиватися крізь Вашінґтонські лябіринти".

Звернення Крайової Управи ТУСМ у справі демонстрації в обороні засуджених в Україні

Русифікація і геноцид культури і науки, дискримінація, беззаконні арешти, закриті суди, нелюдські засуди, довголітні ув'язнення й заслання, а подекуди і скриті вбивства — все це злочини, що їх в рафінований і жорстокий спосіб поповнює Москва в підсовєтській Україні.

Подивуґідно. Україна чинить спротив. В нових часах, шести і семидесятники, діячі Національного Відродження, чинять інтелектуальний спротив. Студіююча молодь стає на прю з величезною силою ворога. В тій дійсності вони не лише захищають духову і матеріяльну культуру, але відважно відповідають катові в очі: „БУДЕМО БИТИСЬ!"

Крайова Управа Товариства Української Студіюючої Молоді ім. Миколи Міхновского /ТУСМ/ у ЗСА звертається лицем до України з глибоким душевним болем, але заразом, почуваючись до національного довгу супроти Рідного Народу, проголошує ДЕМОНСТРАЦІЮ В ОБОРОНІ УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ.

В тому наше Товариство буде вести інтенсивну кампанію інформування впливових американських чинників про поточний стан репресій в Україні. Звернемо свою увагу на академічні й студентські круги, на професійних і державних мужів та діячів і на засоби масової інформації — пресу, радіо, телебачення — і через них на ширші круги американського суспільства. Для тієї цілі Крайова Управа масовим тиражем видає і розповсюджуватиме летючки, афіші, меморандуми та листи до державних урядовців в англійській мові. Кульмінаційною точкою цих акцій буде демонстрація в Ню Йорку, 4-го березня 1977 р. в 6-ій год. вечором, при 45-ій вулиці та 5-ій евеню.

Не вистачає могутнім голосом вносити резолюції на захист Юрія Шухевича і Валентина Мороза та багатьох інших нескорених, АЛЕ ТРЕБА ДІЯТИ В ЇХ ОБОРОНІ.

Крайова Управа Т-ва Української Студіюючої Молоді ім. Миколи Міхновського — ЗСА

БУКОВСЬКИЙ ЗАПРОШЕНИЙ ДО БІЛОГО ДОМУ

Владімір Буковський

Вашінгтон. — Речники Білого Дому повідомили, що колишній совєтський дисидент Владімір Буковський, виміняний недавно за лідера компартії Чіле, Луїса Корваляна, мав у вівторок, 1-го березня, саме в тому часі, як це число „Свободи вже друкувалось на пресі, відбути в Білому Домі зустріч з президентом Джіммі Картером і віцепрезидентом Волтером Мондейлом. Хоча совєтське пресове агенство ТАСС минулого тижня недвозначно натякнуло, що Москва воліла б, щоб президент Картер відкликав свою запляновану зустріч з Буковським, називаючи Буковського „звичайним кримінальним злочинцем", то Білий Дім не взяв цього „натяку" ТАСС-у під увагу. Коментатори вказують на факт, що тоді, коли президент Картер погодився на зустріч з Буковським, то його попередник президент Джералд Форд, за порадою тодішнього державного секретаря Генрі Кіссінджера, був відмовився зустрінутися з совєтським письменником-дисидентом Александром Солженіцином. Джералд Форд вже за президентури Джіммі Картера опісля признав, що його відмова прийняти Солженіцина „була помилкою".

„Свій до свого" в Міннеаполісі

Міннеаполіс, Мінн. (Яр. Карп'як). — Гурт ентузіястів кооперативних ідей в Міннеаполісі рішив в 1968 році заложити українську громадську фінансову установу. По виповненні всіх потрібних правних заходів в грудні 1968 р. основали ту установу, якій дали назву — Українська Кредитова Кооператива, та примістили її в Українському Народному Домі, 28 - 2-га вул., Норт Іст.

Членів основників було 45, а закладового капіталу $4,840.00. Початки були тяжкі, бо не було фахових сил до ведення, але був запал і охота. Рік за роком росло членство і спільне майно.

На Річних Загальних Зборах, які відбулись тут 20 лютого 1977 року, Дирекція звітувала приявним членам і гостям, які прибули в кількості 65 осіб, що на 31 грудня 1976 р. число членів Кредитівки зросло до 355, а спільне майно до $460,000.00. Лише в минулому 1976 році видано позичок 111 членам на суму $280,000.00. Майно кредитівки збільшилося за минулий рік на 32%. Дирекція дала точний звіт з проведеної праці, а збори виявили своє вдоволення і вдячність для Дирекції.

Після виборів Дирекція уконституувалась на 1977 рік як слідує: голова — Петро Кміт, місто-голова — інж. Ярослав Карпяк, секретар — Богдан Іваськевич, касир — Павло Бреславець, і члени Дирекції: мґр Петро Пишко, Петро Ванаш, Володимир Лісович, Михайло Іваськевич. Правний дорадник і почесний член Дирекції — проф. Володимир Анастас. Кредитова Комісія: Д. Мандибур, І. Машталір і М. Вовчик; Контрольна Комісія: інж. А. Гноєвий, І. Таратула і Я. Підгайний; Канцелярія: О. Бринь, М. Яворська, Л. Пілгайна, К. Яблонська, А. Вакіряк і Хр. Підгайна.

Після Зборів жінки при УНДомі під головуванням пані Г. Свінціцької приготовили перекуску, при якій присутні члени і гості в дуже милій атмосфері провели приємно час.

Українська Кредитова Кооператива в Міннеаполісі є членом Союзу Українських Кооператив в Чікаґо і за 8 років свого існування приєднала в члени приблизно 20% Українців, які проживають в Міннеаполісі.

Клич „Свій до свого" має застосування в Міннеаполісі.

Американці в Уґанді мають повну свободу руху — заявляє Амін

Кампала, Уґанда. — Президент Уґанди, маршал Іді Амін, який спершу був наказав всім американцям, які перебувають в тій африканській країні, прибути „на зустріч" з ним у понеділок, 28-го лютого, а відтак в середу, 2-го березня, знову змінив своє становище, і у вівторок, 1-го березня, заявив, що коло 240 громадян ЗСА, в більшості місіонери, „мають повну свободу руху" і можуть залишатися в Уґанді, або повернутися до Америки, якщо того бажають. Урядова радіостанція Уґанди передала це найновіше рішення Аміна додаючи, що він все одно плянує відбути зустріч з усіми американцями, але ще не відомо коли.

Іді Амін, як твердять коментатори, спершу хотів своїм скликанням американців „на зустріч" висловити свою реакцію на критику з боку президента Джіммі Картера та інших урядовців ЗСА щодо порушення людських прав в Уґанді, але з уваги на гострі протести Вашінгтону Амін почав твердити, що хоче „подякувати" американцям за працю в його країні і дізнатися про їхні бажання. Амін у понеділок, 28-го лютого, дійсно відбув зустріч з малою групою громадян ЗСА, які працюють для летунської лінії Уґанди, і подякував їм за роботу, називаючи їх „братами і сестрами" уґандського народу. Ще не відомо, чи взагалі відбудеться зустріч Аміна з усіма американськими громадянами.

Білий Дім повідомив, що президент Картер переслав президентові Амінові подяку за те, що Амін „запевнив безпеку" американських громадян і заперечив, що понад 200 американців будуть притримані „як закладники". Однак, не зважаючи на заспокоюючі заяви Білого Дому і президента Аміна, у Вашінґтоні далі існує стан непевности щодо долі тих громадян ЗСА, бо Амін відомий зі своєї химерної поведінки.

Звернення СУСТА

Управа Союзу Українських Студентських Товариств Америки звертається до усіх студентів та громад, щоб взяли активну участь у демонстрації в обороні українських політв'язнів.

Демонстрація буде в Ню Йорку 4-го березня 1977 р., у 6-ій годині вечором при 45-ій вулиці і 5-ій евеню. Закликаємо і просимо усе громадянство взяти участь у тій демонстрації та показати світові, що українці можуть з'єднатись проти ворога України!

Управа СУСТА

ВОЛОДИМИР БУКОВСЬКИЙ ПРО УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ ТА ПРО СТАВЛЕННЯ ДО НЕРОСІЙСЬКИХ НАРОДІВ

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — Володимир Буковський, який тепер перебуває в ЗСА і 5 березня виступить на публічних зборах в Ню Йорку, мав розмову з представником журналу „Сучасність" Андрієм Григоренком, в якій ширше розповів про свої зустрічі з українськими політичними в'язнями в СССР та з'ясував свої погляди про взаємини між Росією та неросійськими народами. Повний текст розмови надрукований в березневому числі „Сучасности". Тут передаємо її важливіші місця:

ГРИГОРЕНКО: Володимире Константиновичу, чи не могли б Ви розповісти з ким з представників українського національного руху опору доводилося Вам зустрічатися в ув'язнені?

БУКОВСЬКИЙ: У таборі я сидів з Світличним, Антонюком, Калинцем, Захарченком, Пронюком. Були ще Горбаль і Коц. Можливо, я забув когось назвати. Просто відразу не можу всіх пригадати. У Владимірській тюрмі останнього часу перебувають Антонюк, Ракецький, Турик, Приходько, Бондар. Ще у Владимірі сиділи Сергієнко і Здоровий. Здоровому ще довго сидіти, а Сергієнко мав би вже вибути до табору. Здається, 24 грудня. Ще Зорян Попадюк.

Г.: Чи могли б Ви докладніше розповісти про тих, з ким Вам доводилося спілкуватися в ув'язнені?

Б.: У таборі я зустрічався з Кандибою, але довше бути разом нам не довелося. Я швидко потрапив до ПКТ, а потім до тюрми. Найбільше довелося мені бути в таборі з Світличним і Антонюком. З Калинцем менше. Ще з Горбалем. Дуже гарний хлопець. Тепер він на засланні. Ще раніше я сидів з Лук'яненком Левком Григоровичем. З ним я сидів у Владимірі. Справив на мене найкраще враження. Ми з ним сиділи довго і багато говорили. Його звільнили раніше від мене, у січні цього року. Потім він писав мені в тюрму. А тепер я вислав йому листівку, не знаю тільки, чи дійде. Це чудесна людина, розумна. Він зазнав багато лиха. Відсидів 15 років, а спочатку був засуджений на розстріл...

Г.: Чи траплялися в ув'язнені якісь міжнаціональні конфлікти?

Б.: Абсолютно ніяких непорозумінь у нас не було. Ні в тюрмі, ні в таборі не було жадних ускладнень. Ми не мали ніяких розходжень з національними групами. Проблеми розв'язували спільно, кооперативно, один одного підтримували завжди. Не було й національних розходжень. Навіть уклали спільну заяву в національному питанні.

Г.: У чому суть тієї заяви?

Б.: Я докладно написав про це. Спробував з пам'яті відновити цю заяву тому, що тоді нам не вдалося передати її на волю. Усі примірники цієї заяви були конфісковані. Часово вона була пов'язана до 1-го серпня 1976 року — річниці Гельсінкських Угод. Базується вона на пункті 8 цих угод, який трактує право народів завжди, кожночасно, коли вони вважатимуть за потрібне, в

(Закінчення на стор. 6-ій)

СЕНАТ КАНАДИ ОДНОГОЛОСНО ВИСТУПИВ В ОБОРОНІ РУДЕНКА І ТИХОГО

Вінніпеґ (КУК). — Дня 17 лютого 1977, два дні після виступу Палати Послів, Сенат Канади одноголосно схвалив резолюцію, щоб уряд Канади закомунікував урядові Совєтського Союзу глибоке затурбування долею ув'язнених: Миколи Руденка, Олексія Тихого, Александра Ґінзбурґа і Юрія Орлова, вимагаючи їх негайного звільнення та пошанування Совєтським Союзом основних прав людини згідно з постановами Гельсінкського Договору.

Цю одноголосну резолюцію Сенат Канади схвалив на внесення відомого оборонця прав людини сенатора Павла Юзика, підтримане новим сенатором І. Івасевим, обома сенаторами українського роду, які репрезентують українську громаду в Канаді у Канадському Сенаті.

Заповідають в Рочестері „Поклін Україні"

Рочестер (Р. К.). — „Поклін Україні" — під таким кличем Український Конгресовий Комітет Америки — Рочестерський Відділ, заплянував на суботу 19-го березня ц. р. величавий Бенкет для відзначення двох світлих ювілеїв — проголошення Самостійности й Соборности України та вшанування пам'яті нашого національного пророка Тараса Шевченка. Пов'язаність тих двох роковин зумовлена перенесенням Свята Державности України, яке не відбулося в дні 22-го січня ц. р. з причини поганої погоди.

Бенкет почнеться в год. 6.30веч. в залі Чембер оф Комерс. В програмі: святочна промова д-ра Мирона Куропася, привіти американських достойників, а в мистецькій частині візьмуть участь: Йосип Гошуляк — бас, соліст Канадської Опери, при фортепіяновому супроводі Тетяни Ткаченко, Марія Бах — фортепіянове сольо, „Марічка" дівочий квінтет з Торонта під мистецьким керівництвом Олени Глібович, „Веснянка" — танцювальний ансамбль ОДУМ з Торонта під мистецьким керівництвом Миколи Балдецького, і місцевий мішаний хор „Сурма" під диригентурою інж. Ярослава Матковського. Закуплені квитки і замовлені столики на бенкет важливі на нововизначену дату. Додаткові квитки до набуття в крамниці „Кути", Кредитовій Спілці, крамниці „Веселка" і представників УККА до 12-го березня ц. р. Замовлення столиків приймає п-ні Катя Кузиляк, тел. 442-2892.

Арґентинська хунта дорікає Картерові за „втручання у внутрішні справи"

Буенос Айрес. — Військовий уряд Арґентини, який перебрав владу в тій південно-американській країні 11 місяців тому, у понеділок, 28-го лютого, заявив, що уряд президента Джіммі Картера „вмішується у внутрішні справи Арґентини" своїми заявами про порушення людських прав і рішенням зменшити військову допомогу Арґентині з уваги на порушення тих прав.

Це була перша реакція на повідомлення державного секретаря Сайруса Венса, який минулого четверга заявив Сенатській підкомісії для закордонних справ, що уряд ЗСА вирішив зменшити закордонну допомогу для Арґентини, Уруґваю та Етіопії, бо уряди цих держав порушують людські права. Рішення Вашінґтону послідовне із заявою президента Картера, який під час пресової конференції 23-го лютого заявив, що ЗСА не плянують обмежувати свого зацікавлення людськими правами виключно до Совєтського Союзу та інших комуністичних держав, а займатимуть становище щодо тих справ в усіх частинах світу, включно з приязними до Америки державами.

Відносно Арґентини, Білий Дім вирішив, що військова допомога для тієї країни буде зменшена з 32-ох мільйонів долярів до 15-ох мільйонів протягом наступного бюджетового року.

Правий військовий уряд Арґентини в своїм протесті твердив, що жадна держава не має права „призначувати себе міжнародним суддею", але хунта не погрожувала жадними відплатними акціями.

Білий Дім вирішив зменшити допомогу для Арґентини, бо виринули закиди, що арґентинська хунта знущається над політичними в'язнями і навіть існує можливість, що військовий уряд наказав вбити кількох політичних противників.

В Оттаві відбувся Український Тиждень

Вінніпеґ. (КУК) — За старанням Відділу КУК під головуванням А. Криворучка цього року знову успішно відзначено Український Тиждень в столиці Канади, Оттаві. До програми тижня включено: виставку портретів Катерини Антонович, виставку українських мап, грошей і поштових значків, святковий концерт та баль-бенкет, на якому промовляв новонайменований сенатор І. Івасів з Монтреалю. На Карлтонському університеті українська місцева Студентська Громада влаштувала показ фільмів з українською тематикою.

На спеціяльне підкреслення заслуговує панелева дискусія „Мультикультуризм після виборів в Квебеку", яка відбулась в рамках Українського Тижня на Оттавському університеті за старанням і під проводом проф. Б. Боцюркова. В панелі взяли участь посол Жак Олівієр, посол д-р М. МекҐвиген, проф. К. Дженен, пров. Р. Сербин і міністер Квебеку для справ іміґрації та етнічних культур Жак Кутір, який обороняв політику Партії Квебеку, включно із спеціяльними правами для французької мови і культури в цій провінції.

Видаються твори композитора Антона Рудницького

Філядельфія (Н. Н.) — Фірма „Вімблетон Мюзік Ко. Сентчюрі Сити, Каліфорнія, яка спеціялізується у виданнях визначних творів композиторів 20-го сторіччя, підписала умову видати і репрезентувати кілька фортепіянових творів покійного композитора д-ра Антона Рудницького.

А. Рудницький, який помер 30-го листопада 1975-го р., написав багато творів різного роду, включаючи 3 симфонії, 2 опери („Довбуш" і „Анна Ярославна"), багато хорових творів, кілька циклів пісень, концерт для віолончелі та інші. Фортепіянові твори, які будуть видані по умові, складаються з „Варіяцій на простеньку тему", „Фантазію", Дівертіменто („Італіян Діарі"), „Два українські танці" і „4 концертові етюди на теми українських народних пісень".

Співоче Товариство „Кобзар" у Філядельфії заложило Фонд для видання інших творів Антона Рудницького в Українській Кредитовій Кооперативі „Самопоміч", яке відкрите для дальших пожертв.

Фонд призначений в першу чергу для видання більшого твору А. Рудницького: симфонії або ораторії.

Вальдгайм бачить загрозу на Близькому Сході

Ню Йорк, Об'єднані Нації. — Генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй Курт Вальдгайм, звітуючи на Раді Безпеки ОН про свою поїздку на Близький Схід, заявив, що він бачить велику небезпеку розпалення нової війни на цьому обширі, якщо не дійде до віднови нових переговорів і підписання мирового договору між Ізраїлем і арабськими державами. Найбільшою перешкодою у відбутті Женевської конференції, метою якої є довести до замирення на Близькому Сході, Вальдгайм вважає поставу Палестинської Визвольної Організації, що її очолює Ясір Арафат і яка все ще стоїть на становищі, що Ізраїль не має права існувати, як самостійна держава. У своїй 12-денній поїздці Вальдгайм відвідав багато арабських країн і, подібно як державний секретар ЗСА Сайрус Венс, побачив там багато доброї волі мирно полагодити справу конфлікту та бажання взяти участь в мировій конференції. Вальдгайм настоював, щоб обидві сторони — Ізраїль і Палестинська Визвольна Організація, змінили своє становище.

Підготовка до ювілею Григорія Китастого

Детройт (Вол. Баран). — Григорій Китастий, довголітній мистецький керівник і диригент Капелі Бандуристів ім. Т. Г. Шевчнка, осягнув цього року 70 літ життя. Людина, яка десятками літ була душею цієї Капелі, безперечно заслуговує на те, щоб вдячна українська суспільність гідно вшанувала цю річницю. Відповідальний за мистецький рівень Капелі, він був майже одинокий, що новими композиціями відсвіжував і збагачував репертуар Капелі, що запевняло їй протягом цих літ неустаючі успіхи.

Для його вшанування заплановано в Детройті, місті осідку Капелі, відбути 3-го квітня цього року концерт, в якому крім Капелі візьмуть участь також наші визначні солісти. Цікавою новістю будуть його композиції на сольоспів і скрипку, які будуть доказом широкого композиторського таланту цього визначного барда кобзарського мистецтва. Комітет для проведення цього ювілею очолює д-р Василь Витвицький.

Чеські дисиденти закликають уряд звільнити чотирьох заарештованих

Відень. — Оборонці людських прав у Чехо-Словаччині написали листа до уряду, домаючись звільнення чотирьох осіб, яких заатештовано під час масових арештів, зв'язаних з появою „Хартії 77" — маніфесту, який вимагав пошанування людських прав. Згідно з повідомленням з Праги, в листі названо таких чотирьох осіб: Вацлав Гавель — драматург, Їрі Ледерер — журналіст, Франтішек Павлічек — директор театру, і Ота Орнест — театральний продуцент.

Про арешт цих чотирьох осіб стало відомо 17-го січня. Празькі власті ствердили, що їх заарештовано на підставі їхньої „злочинної діяльности, скерованої проти засад, на яких збудована республіка". Власті також заявили, що арешти цих чотирьох осіб не є пов'язані зі справою „Хартії 77". Проте, оборонці людських прав сказали, що чотирьох осіб заарештовано за критику теперішньої системи. Якщо прийде присуд, їх може чекати 15 років в'язниці.

Вацлав Гавель є одним з трьох офіційних представників, які підписали „Хартію 77", опубліковану на Заході з початком року. Найновішого листа, спрямованого до чехо-словацького уряду, підписали два представники: 69-річний Ян Паточка, професор філософії, і 62-річний Їрі Гаєк, колишній міністер закордонних справ.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Комуністичні ,,схизматики"

Розбіжностей в комуністичному таборі, які тепер у зв'язку з боротьбою за національні і людські права значно поглибились, не можна зараховувати до нового явища в цьому русі. Вони почалися ще від XX з'їзду КПСС і знаменної промови Нікіти Хрущова, якою він ,розвінчував' сталінізм і закликав лідерів комуністичних партій світу наслідувати у кожному відношенні поступування компартії Совєтського Союзу. Не мавши іншого вибору — про схизму ще тоді не думали — вірні Москві Компартії Заходу категорично засудили сталінський період-,,культ особи", але, щоб вдержатись на поверхні політичного життя серед діючих у вільних країнах політичних партій, мусіли рівночасно робити переоцінку комуністичних вартостей, шукати нових шляхів і нових способів для голошення своїх ідей.

Так дійшло до різниці поглядів між совєтськими і західніми комуністами, а то і до відкритого конфлікту між ними у поглядах на принципові справи — справи диктатури пролетаріяту, існування одного комуністичного центру і стосування масового терору у відношенні до інакомислячих.

Відродження неосталінізму в СССР і репресивні акції, які Москва почала стосувати супроти дисидентів і борців за людські і національні права в поодиноких республіках, викликали щораз більший страх перед гегемонією комунізму совєтського зразка і, очевидно, поглиблювали існуючі непорозуміння між Кремлем та центрами західніх комуністичних партій.

Цей процес не є вже сьогодні перехідним явищем, як дехто схильний думати на Заході. Він є процесом дегенерації совєтської рабовласницької системи, яка сьогодні чи завтра доведе до упадку комуно-російської імперії і побудови на руїнах самостійних демократичних держав, до чого змагають і за що боряться сьогодні всі поневолені Москвою народи і країни.

Теперішній зудар між комуністичними режимами і дисидентськими рухами у східньоевропейських країнах ще більш увиразнив поляризацію в комуністичному світі. Газети ,,Л'Юманіте" і ,,Л'Юніта" - органи французької і італійської компартій, продовжують критикувати поведінку Москви і її сателітів на відтинку людських прав. Їх у цьому сильно піддержують компартії Великобританії, Бельгії, Еспанії та інших країн, які побачили, що Совєтський Союз цілковито переставився на старі традиційні рейки історичного російського імперіялізму та чимраз виразнішої мілітаризації цілої системи. Західні комуністи, вказуючи на совєтські недотягнення, покликаються на Леніна, який казав, що замовчування помилки є гірше від самої помилки, і тим аргументом б'ють по практичних потягненнях сьогоднішніх совєтських верховодів.

Добре, що ці справи обговорює тепер на своїх сторінках західня преса, вказуючи на залишки сталінської практики в соціяльному, політичному, культурному і господарському житті імперії. Ця дискусія приспішить розкриття справжнього обличчя комуно-російських імперіялістів та їхньої здегенерованої рабовласницької системи.

Уряд пропонує нові заходи для обмеження коштів медичної опіки

Вашінгтон. — Департамент здоров'я, освіти та суспільної опіки повідомив у вівторок, 15-го лютого, що запропонував створити нову федеральну агенцію, яка мала б повновласті обмежувати підвишки в коштах медичної опіки по всіх шпиталях країни. Президент Картер і Бюро Управління та Бюджету вже погодилися на створення такої агенції, але ще треба згоди Конгресу. Згідно з пропозицією Департаменту здоров'я, всі шпиталі мусіли б додержуватися бюджетів, затверджених урядом, а всі підвишки в коштах медичної опіки в шпиталях мусіли б бути раніше затверджені запропонованою новою агенцією. Якщо Конґрес погодиться на ці пропозиції, то федеральний уряд протягом наступного року міг би заощадити коло 793 мільйони долярів, які призначені на програми ,,Медікейд'' і ,,Медікер'', і також подібну суму могли б заощадити приватні фірми забезпечення здоров'я. Без цього заощадження уряд в наступному році правдоподібно видасть 40.3 більйона долярів на ,,Медікейд'' і ,,Медікер''.

ПІНСЬКЕ — НЕ ГЕЛЬСІНКИ, ПАРИЖ — НЕ ВАШІНҐТОН...

Париж. (Т.Дж.) — Американський ,,Тайм'' з 21-го лютого, в одній зі статтей, присвячених контестантам у СССР, розповідає, що в нашому поліському Пінському прийшла бабуня в міліцію і зажадала пашпорту для поїздки до Америки,щоб відвідати свою сестру на Бронксі. Міліціонер: — Та ти що, бабка? — А бабуня витягнула ,,Правду'' й каже: — А ось у Гельсінках тов. Брежнєв казав, що можна буде свобідно відвідувати родини. Міліціонер: — Так Пінське ж не Гельсінки...

І це правда. Пінське не Гельсінки, але й Париж не Вашінгтон.

Французька преса щораз більше присвячує місця справам контестації у СССР. Згадує і про Україну. Поруч із дуже широким реферуванням голосів про ріст совєтського воєнного потенціялу, преса надала дуже широкого розголосу шляхетним потягненням президента Картера в користь переслідуваних у СССР. Але, зрозуміло, що були між тими голосами й дуже тверезі.

В одній передовій десь тиждень тому, ,,Фіґаро'' звернув увагу на факт, що контестація в СССР має об'єктивні причини й не припиниться. Ствердив автор також, що боротьба за людські й національні права поширюється: після Чехо-Словаччини й Польщі, почалась контестація в дуже ,,упорядкованій'' східній Німеччині. А після ,,ліберальної'' Югославії, перекинулась до Румунії, де її найменше сподівалися, бож вважалося, що Чаушеску ,,купив«« собі народні маси своєю поставою в обороні національних інтересів і деякої самостійности між сателітами. Але...

Але, вітаючи потягнення президента Картера, признаючи рацію засаді, що свобода неподільна, автор передової каже, що підтримка будь-якого спротиву в країнах під пануванням Москви вимагає послідовности й відваги ,,йти до кінця''. А — ставить він питання — хто готовий іти ,,докінця?''. При цьому пригадує 1956 рік у Мадярщині, коли повстанці вірили, що Захід їм дасть допомогу, а знаємо, що сталося...

Цей голос можна було трактувати як ,,французьку трусливість'', або попередження, що ЗСА не можуть рахувати на підтримку Франції у їхній новій фазі політики у відношенні коли не взагалі до СССР, то у відношенні до проблеми прав людини в червоній імперії. Незабаром прийшло потвердження цього становища автора передової в ,,Фіґаро''.

21-го лютого, прибув до Парижу А.Амальрик і попросив авдієнції у Президента. Йому відповіли, що Жіскар д'Естен на вакаціях, а міністер закордонних справ у поїздці й нехай він зустрінеться з вищим урядовцем міністерства закордонних справ, який займається справами виконання Гельсінкської домови. А.Амальрик відмовився і в моменті, коли пишемо ці рядки, справа майже певна, що ні Президент, ні міністер закордонних справ його не приймуть.

Ми не раз наголошували, що відношення традиційно ,,лівих'' французів до СССР і його внутрішніх проблем дуже змінилося. І ця відмова А. Амальрикові не заперечує нами сказаного. Ще 5 років тому, про такий випадок у пресі не знайшов би й одного рядка, бо ,,що таке один із багатьох емігрантів?''. Сьогодні про цей випадок говорить рішуче вся (за вийнятком комуністичної) преса, радіо, телевізія. І дають щире пояснення, яке зводиться до такого:

Ми схвалюємо поставу президента Картера, ми душею за оборону людських прав у СССР. І коли б наша сила, ми б змінили положення переслідуваних. Але — не наша сила. ЗСА — партнер Москві й може собі дозволити на відкриту поставу. Франція собі на таке дозволити не може, коли не хоче зривати детанту й політичних та господарських зносин із СССР...

Але преса у Франції — вільна й вона не злякається нападів на неї у комунікатах ТАСС чи в ,,Правді'' й інших ,,Ізвєстиях'', а буде вільно й голосно висловлювати свою думку про все: про воєнний потенціял СССР та його внутрішні відносини.

І саме тут лежить зміна, яка далі — розуміється — не може у Франції піти.

Та ,,йти'' далі'' ще й тут є куди. Ще далеко не всі французи, як і не всі американці, розуміють, що в світі діється, не всі розуміють, що в СССР панують таки неймовірні відносини, що тиск опінії допомагає там переслідуваним, що цей тиск мусить рости, бо інакше ростиме сила Москви й загроза з її боку для вільного світу. Але, виходить, преса це зрозуміла й рішена далі мобілізувати опінію, наче б зрозумівши те, що недавно тут казав В.Буковський: — Ідіть в кожне село, на кожен завод і доказуйте, що в СССР нема свободи, ані добробуту, щоб зламати великий обман.

Або те, що казав на конференції психіятрів Л.Плющ: — Захід політикує над ,,американським імперіялізмом'', а про совєтський імперіялізм ніхто не говорить...

І щораз більше у французькій пресі сумнівів, чи конференція у Београді відбудеться. З чим бо може СССР до неї прийти? Авжеж, може прийти й прийде (якщо прийде) з закидами в бік Заходу взагалі, а ЗСА зокрема, що тут безробіття (порушення прав людини на працю), що тут злидні (порушення прав людини на добробут), що тут расизм (порушення прав людини на рівність). Піднесе питання негрів та індіян у ЗСА, чужинецьких робітників у Франції, ну й — розуміється — Чілє, Болівія і т.д.

Але кого це переконає? Якщо Захід не злякається піднести справ Анґолі та інших Уганд, то питання расизму й дискримінації впаде. А поза тим буде дуже легко пришпилити совєтчиків, якщо Захід не злякається сказати дуже просту річ: так, є ще багато несправедливости у нас, але про неї кожному вільно говорити, а у вас?

І тут ЗСА мають — як у багатьох випадках — провідну й першорядну ролю: бути попереду в цій дискусії, яка підсилить спротив тоталізмові. І цю ролю, як виглядає, має відвагу грати нова адміністрація. Якщо...

Якщо якісь сили не переконають Білого Дому, що нові закупи збіжжя чи машин важливіші для світу й ЗСА від прав людини...

І.Вовчук

ПРО МОСКОВСЬКЕ КОЛОНІЯЛЬНЕ ,,ВИЗВОЛЕННЯ"

(2)

На урочистому зібранні, організованому в Москві 1-го лютого ц.р., ЦК КПСС нагородив ,,Совєтський К-т солідарности країн Африки і Азії'' орденом ,,Дружби Народів'' за активну його діяльність в підтримці колоніяльної політики через совєтизацію молодих країн південноафриканського простору. Вручав високу нагороду від імени ЦК КПСС його головний агітпроп Б.Пономарьов. Він підкреслив, що та нагорода є найкращим виявом великої уваги, яку приділяє ЦК КПСС і уряд СССР ,,визвольній боротьбі народів цих континентів''. ,,Досвід світового революційного руху, — твердив Б.Пономарьов, — повністю підтвердив ленінську засаду про те, що революційний рух народів пригнічених країн може бути успішним не інакше, як в непосередньому зв'язку з революційною боротьбою Совєтської Росії''(,,Правда'', 2-го грудня 1976 р).

Надаючи великого значення колоніяльній політиці через совєтизацію життя в молодих країнах південної Африки, яку її кремлівські архітекти звуть ,, підтримкою визвольної боротьби'', в СССР організовано не один комітет, а декілька. Всі вони ,,солідарні'' і своєю діяльністю мають допомагати партії накидати московський неоколоніялізм в африканських країнах через совєтизацію їх, за програмою будови соціялізму обов'язково ,,в співдружбі'' з СССР. Одні здійснюють ,,солідарність'' у совєтизації культурного життя, другі — в господарсько-економічному, суспільному і т.і., - а всі разом мають діяти згідно з принципами ленінського ,,пролетарського інтернаціоналізму''. А ті принципи (їх було застосовано до колишніх підросійських народів, при відновленні імперського комплексу СССР) вимагають, як твердив Ленін перед захопленням влади большевиками, щоб інтереси соціялізму, для будови якого буцім то відновлювано імперський комплекс СССР, співпадали з інтересами національної гордости великоросів.

Діяльність різних ,,Совєтсьдких комітетів солідарности'' в якійсь мірі нагадує працю для підготовлення визвольних кадрів партії для східньо-европейських країн, організовану в час війни тодішнім ЦК КПСС в східньому районі імперії. Готування кадрів, що мали опановувати країни, звільнені від німецької займанщини, проваджено таємничо, за окремою програмою для кожної країни, ураховуючи національне обличчя, характер її. На другий день, або й того самого дня, як німці залишали міста країни, що її мали совєтизувати, підготовлені кадри привозились сюди і розгортали ,,визвольну'' діяльність.

Роками тривала партизанська боротьба в Мозамбіку, Танзанії й інших колоніях. У визвольній боротьбі цих країн регулярна армія СССР не брала участи, як то було в Анґолі, ,,визволення'' в яку принесла кубинська армія соціялістичного збройння країн московської співдружби, привезена на московських танках. Але керівні сили для Фронту Звільнення Мозамбіку (ФРЕЛМО) готувались у країнах ,,соціялістичної співдружби'' за московською програмою і керівництвом. Звідтіля постачалося і обладнання для боротьби і військова та політична амуніція. А пасивізм Заходу і підкреслювана архітектами американської політики детанту незацікавленість африканськими подіями, полегшили Москві совєтизацію Мозамбіку, незалежність якого була проголошена 25 червня 1975 року.

Проголошуючи тоді незалежність країни і створення Народної Республіки Мозамбік (НРМ), президент її Самора Машеп, він же й керівник визвольних сил ФРЕЛІМО, назвав СССР природним союзником, підкресливши, що визволення здобуто при допомозі ,,совєтських автоматів Калашнікова'', їх там звуть ,,Калац''. А ,,вишколені в Болгарії, Румунії й інших країнах співдружби мозамбікці стали першими в НРМ африканцями-лікарями, агрономами, інженерами, економістами''(,,НВ''.20-го травня 1976р.).С.Кулик, кореспондент ,,НВ'' в Мозамбіку (НРМ), у своєму нарисі про першу річницю цієї країни вказав на велике значення політичних кадрів, вишколених за московською програмою. ,,І не дивно, — говориться в нарисі, — що саме політичний комісар ФРЕЛІМО був головною дієвою постаттю в партизанському лісі''. А після здобуття незалежности політичні комісари стали організаторами господарсько-економічного життя країни. З них складаються ,,групи динамізаторів'' (первісні партійні осередки), які організують маси на виконання господарських плянів, керують політичним ,,перевихованням людей в країні і перебудовою її економіки. В перші роки завоювання України подібну до ,,динамізаторів'' діяльність виконували ,,комнезами'' — комітети бідноти, допомагаючи імперській партії большевиків закріпити совєтську владу, совєтизувати життя. На їхню допомогу і підтримку спиралась партія в політиці оботарення селянства — в колективізації сільського господарства.

В совєтизації життя НРМ головний наголос робиться на перебудову сільського господарства через його колективізацію. В сільських місцевостях як заявив президент НРМ С. Мошель на третьому з'їзді ФРЕЛІМО 3-7 лютого 1977 року, ,,створюються колективні села, на базі яких будуть організовані агропромислові комплекси. Колективізація села має підвищити політичний і соціяльний рівень селянства, мобілізувати його на будівництво соціялістичного суспільства''. (,,Правда'', 5-го лютого 77року). В імперському царстві СССР колективізація національного селянства була не стільки економічним, як політичним засобом колоніяльної політики в боротьбі з національними ідеями — націоналізмами націй, силою включених у імперський комплекс.

(Продовження буде)

Леся Лисак

ПІСТ

Не спам'яталася навіть людина, як у лютих снігових бурях прокотився місяць лютий, і настав Великий Піст. Звернув на це увагу знайомий, який з добродушною усмішкою замітив: - Скоро проминули цього року М'ясниці,і треба трохи попостити. Я селянського роду, і коли приходить Великий Піст, припливає хвиля споминів.-

Мені стало приємно, що хтось,хто має освіту,признається до селянського походження. Мені стало теж приємно, що хтось не боїться закиду:,,знов спомини?''. А він, немов відчитуючи мої думки, сказав:

— Спомини не є синонімом старости. Людина, у якої не було б чого згадувати, була б дуже убога духом. Нормальна, зріла людина не може забути попереднього, бо ж з того, що вже пережила, повинна чогось навчитися. А втім, чи можливо оцінити нинішній день, якщо не знається вчорашнього?—

—Згідна з вами. Та що саме нагадав вам Великий Піст?-

— Те, що він тепер, навіть для релігійних українців, дуже і дуже легкий. Ось, наприклад, не їв м'яса й набілу у перший день Посту, те ж саме стосується Великої П'ятниці. Ну, й не їстиму м'яса кожної п'ятниці впродовж Посту. А я ще добре пам'ятаю, як у Сиропусну Неділю по вечері мили ,,масні'' ложки, ховали їх за сволок і добували інші - пісні ложки. Це означало, що за вийнятком малих дітей, масла ані сиру ніхто в хаті не скоштує до самого Великодня. Про м'ясо й мови не було!-

— Цікавий народний звичай з тими подвійними ложками. Та чи не думаєте, що нашим селянам, які в основному не переїдалися, ця аскетична суворість посту не була важкою?-

— Ясно, що була! Та тоді такі були вимоги релігійного життя і такі довголітні традиції. Так ми тоді молоді були виховані, так здавалося мало бути.-

— І не нарікали?-

— Якось не пригадую собі нарікань. Постили всі, то й людина не хотіла бути вийнятком-слабодухом.-

— Я теж пригадую з дитинства, що Піст був дуже строгий. Ти чи це не відбивалося на здоров'ї? -

— Не буду узагальнювати, але можу сказати про себе. На моєму — ні. -

— Глипнула на рослу, мускулярну постать, здорове обличчя, сильні руки Мимо середнього віку на постаті не було ,,широкого пояса'', який часто йде впарі з цим віком...

— Чи маю зрозуміти, що ви приклонник суворих постів? -

— Ніяк ні — відповів добрячою усмішкою. - Перед моїми очима завжди стоятимуть дві картини: одна сільського хлопця, який держить у правій руці кусень чорного хліба, а в лівій невелику, куплену ,,панську булку'', і закусює хліб булкою...Не так, як тепер, коли булка посмарована маслом та ще й з шинкою. Ні, хліб і булка пісні.

А друга картина — це молодий чоловік у таборі воєннополонених. Це вже не людська постать, це мішок костей, обтягнутих висохлою шкірою. Ця людська тінь не годна вже зігнутися, бо коли похилиться, дістає заворот голови й падає на землю.

Не треба питати, хто це був. Та на його обличчі знов лагідна усмішка.

Та скажу вам третій приклад:коли людина, яка трохи не померла з голоду, опинилася на волі і, працюючи, могла купити подостатком харчів, забажала собі це все винагородити. Почала їсти, скільки влізло, і знаєте, що по якомусь часі сталося? Зробилася такою товстою, що теж не могла зігнутися, щоб зашнурувати черевики! І тоді сказала собі твердо: ,,годі!'' Коштувало три місяці величезного зусилля, щоб втратити надмір ваги. Тоді сказав собі: треба їсти поміркоьано. Сказати собі ,,ні'', коли кортить взяти ще шматок поза нормою.

Чи це трудно? —

— Як для кого. Для мене ні. Не хочу хворіти холестролем, чи як називається ця хвороба, якої не знали мої селянські батьки. Хто знає, може пости у дитинстві, коли треба було собі добровільно чогось відмовити, допомогли виробити волю? —

— Думаєте, що сильну волю відносно їжі можна виробити?-

— А чому ж би ні? Зі мною працює чоловік, який постійно жаліється, що він затовстий. Розказує, що ходить до лікаря, має приписану дієту, рахує кальорії. Та тільки до вечері. Після вечері, дивлячись на телевізію, раз-у-раз відкриває ледівку...Зрадився, що у цій ледівці є стільки добра, що можна б прокормити п'ятеро людей цілий місяць. А він сам один поповнює запаси щотижня. І відверто признається, що заздрить тим, які не мають цієї ,,проблеми''. Не люблю давати добрих рад, але у його випадку рада знайшлася б. Просто зменшити запаси у ледівці.-

— Чи маю зрозуміти, що мимо дорожнечі харчів багато людей таки їсть забагато?-

Так, тільки не пишіть цього! Це дразлива тема.-

У цю хвилину перед моїми очима мигнула картина з далекого дитинства: У якесь недільне пополудне Великого Посту моя покійна бабуня-селянка гостила свою куму. Нарізала тоненько цибулі до миски, посолила, полила олією. Поставила хліб. І перед дитинчам теж поставила мисочку з цією їжею. І я до нині бачу, як селом ходить суворий аскетичний Великий Піст, якого ми у заморській країні вигод вже не знаємо...

Іриней Лесинюк

МИКОЛА БУТОВИЧ — ЖИВОПИСЕЦЬ ГЛИБИННОГО УКРАЇНОЗНАВСТВА

(2)

А далі Яків Гніздовський пише:

,,Бутович живо відгукується на всі мистецькі здобутки. Він завжди молодий і завжди по боці поступу в мистецтві...Його тематика типово українська з ділянки української історії, фолкльору, української демонології й світу казки. Це його улюблена тематика. Бутович її знає й глибоко відчуває. Матеріял цей він виніс ще з родинних околиць, звідки й Гоголь витягав своїх персонажів у літературу. Перебуваючи на Закарпатській Україні, Бутович роками збирав матеріяли до своїх лісовиків, відьом''...

Відомий український поет Вадим Лесич у статті ,,Перед ретроспективною виставкою творчости св.п. М.Бутовича'', друкованій в ,,Листах до приятелів'' (ч.1-2) 107-108 (січень-лютий 1962) пише:

,,Микола Бутович — живописець українського мітичного світу, дотепний у барвистій передачі його первнів і особливостей, вражливий у виразності мазків та в їх ірраціональній експресії, тонкий і стильовий майстер графіки, незрівняний ілюстратор казкового, демонічного, древньо-обрядового та різних вирізків циклічности нашої історії''.

У дальшій характеристиці мистецько-малярської творчости Миколи Бутовича Вадим Лесич підкреслює циклічні властивості глибинного українства. Він пише:

,,Власне цим мистецьким ствердженням циклічности — його творче відчуття спокушає своєю суттю до порівняння із дуже подібним відчуттям Олександра Довженка у його фільмі ,,Земля'', незалежно від історичних та ще інших відлеглостей. Це вже дальше посунуті ствердження його типово-українського світовідчуття і дій,що їх воно породжує, аніж тематичне споріднення (до речі — дуже спопуляризоване) покійного мистця із ,,Лісовою піснею'' Лесі Українки, чи з ,,Вієм'' Миколи Гоголя, які є для нього характеристичні з усією зовнішньою очевидністю, але тут ідеться ще й про інше. Це — помножені циклічністю пошireного кола — Сковородинство у цій площині та глибші психологічні осмислення в напрямі власне цієї замкнутої рухомим колом циклічности - у праджерело української древньої колядки та давньої народної пісні чи приказки, отже в першу чергу — в напрямі психологічних основ українського і праукраїнського побуту. Це не мало суттєве у темі та її засягу, хоч це речі — радше зовнішні, але найсуттєвіше — у відчутті цієї циклічности (що в нашій історії так знаменито відчував В ячеслав Липинський), бо з цієї сфери виростає розлогий своєю статичністю і, щоправда та на жаль, не струнко спрямований, але завжди животворчий — корінь глибинного українства''.

Вкінці Вадим Лесич дає високу оцінку мистецтва М. Бутовича такими словами: ,,Своїм світовідчуттям і мистецькою поставою високої кольоратури у цього роду своїх творах — Бутович у нас єдиний і як мистець — один із наших найбільших. Не історичний маляр, а історіософічний. Не звичаєво-обрядовий маляр у конвенційному розумінні, а — мистецький синтетик обрядово-художніх первнів історичних наверствувань у людському літописі нашого народу''.

Оцінюючи такими словами мистецьку творчість М.Бутовича, Вадим Лесич стверджує, що малярська творчість Бутовича не тільки ілюструє та інформує глядачів, але вона відтворює архитипів глибинного українства та надає йому духово-філософського характеру. В глибинній психології архитипами називають вроджені зразки, вроджені моделі імаґінотивних продукцій, що мають вирішальний вплив на унапрямнення людського життя.

Є архетипи зрозумілі нашому розумові і є архетипи, заховані в нашій підсвідомості, які діють під час великих переживань, коли до голосу приходять — любов, ненависть, боротьба, жадоба зустрічі з життям, народженням і смертю, у зустрічі з божеським і демонічним. Для висловлення цих захованих архетипів, як поети, так і малярі уживають символів, у які перевтілюють прояви людських переживань.

Загальне ствердження Вадима Лесича про те, що малярська творчість Миколи Бутовича спрямована на ,,корінь глибинного українства'', потребує ширшого обґрунтування на чому виросло в М.Бутовича те глибинне українство, що він його намагається втілити і передати нащадкам у своїх мистецьких творах.

На світлі і великі досягнення мистця М.Бутовича у його творах складалося багато елементів, багато подій та життєвих обставин.

Першим було його родове козацьке походження, яке він мав у своїй крові і душі. Другим — перебування в молодості в українському середовищі, на рідній Полтавщині, де наслухався оповідань, казок та різних переказів про природні та надприродні сили, про домовиків, мавок, русалок, відьом, опирів і всяку ,,нечисту силу'', які були символами проявів і діяння духовости українських архетипів. Третє — захоплення українською пісенною творчістю, багатою в історичні та побутові пісні, повір'я, леґенди, колядки, щедрівки і т.д. Четверте — глибоке вивчення історичної минувшини та активна участь у визвольній війні українського народу за свою самостійну і суверенну державу. П'яте — студії малярства в Чехо-Словаччині (Прага), в Німеччині (Берлін і Ляйпціґ) та у Франції (Париж) дали йому не тільки теоретичне, але й технічне вміння створювати свою інтерпретацію того всього, що він бачив, чув і переживав. Шосте — глибока свідомість ролі малярського мистецтва та використання його як чинника для скріплення глибинного українства.

Микола Бутович сам каже у своїй ,,Монографії'', виданій 1956р., що він свою мистецьку творчість почав від графіки, від дереворитів. В 1924 році він виставив у Ляйпціґу ,,Українські духи'' і офорти до творів М.Гоголя (в Берліні), які принесли йому широкий розголос. Перша нумерована серія дереворитів ,,Українські духи'', де були відьма, домовик, чуґайстер та інші духи народного повір'я, стала наче фундаментом, на якому Бутович побудував велику галерею образів своєї творчости.

[Продовження буде]

ПРОТОКОЛ

НАРАД РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

яке відбулося в днях 24-го до 28-го травня 1976 р. на Союзівці в Кергонксон, Н. Й.

(12)

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА о. ІВАНА ВАЩУКА

Гол. Контролер о. Іван Ващук, в днях від 20 до 26-го березня 1976 року, перевів провірку діловодства і господарки Видавництва „Свобода" в Джерзі Ситі, Ню Джерзі.

Провірка обіймає час від 1-го січня до 31-го грудня 1975 року.

ЗМІСТ ПРОВІРКИ:

1. Адміністрація „Свободи".
2. Господарсько - фінансовий стан Видавництва.
3. „Свобода" під редакційним оглядом.
4. Зауваги та рекомендації.

„Свобода", це орган Укр. Нар. Союзу. Адмініструє ним Екзекутивний Комітет, на чолі з гол. предсідником п. Иосифом Лисогором. Діючим адміністратором являється п. Люба Лапичак, яка в порозумінні з гол. предсідником і гол. редактором завідує адміністрацією Видавництва. Адміністраційний відділ начисляє 7-м осіб.

Завідуючим друкарні являється п. Анатолій Домарацький, маючи в свойому відділі 14-ть співробітників.

За редакцію відповідає вповні начальний редактор п. Антін Драган, маючи до помочі 6-ох постійних спів-редакторів та 10-ть постійних і 15-ть періодичних кореспондентів.

До повищих кореспондентів слід дочислити ще 3-х редакторів дитячого журналу „Веселка", на чолі з п. Володимиром Барагурою.

При гармонійній співпраці, редакційного, адміністраційного і друкарського відділів появилося 244 чисел „Свободи", пересічно по 16.500 копій кожного числа.

2. Господарсько-фінансовий стан „Свободи"

1. Рахунок каси:

Сальдо каси на 31-го грудня 1974 р.	$5,372.59
Приходи в 1975 році становили	505,670.24
Разом сальдо і приходи	$511,042.83
Розходи в 1975 році виносили	507,169.20
Сальдо каси на 31-го грудня 1975 року	$3,873.63

Повища готівка міститься в банку „Комершал Траст Ком. „Джерзі Сити й є згідна з банковим сальдом.

2. Аналіза приходів:

Передплатники:

Передплатниками „Свободи" являються:

а) Активні члени Союзу, яких було в 1975 році 10,714 осіб.

б) Члени з виплаченими грамотами, яких було в 1975 році 2050 осіб.
Як одні, так другі одержують „Свободу" по зниженій ціні, пересічно за 7.54 дол. річно.

в) Нечлени Союзу, яких було в 1975 році 1627 осіб, а кожного з них річна передплата виносила 24.00 долярів.

І так:

а) 10,714 членів вплатили на р-к Свободи через Союз	$80,172.00
до членських передплат Союз доплатив	173,028.00
Разом „Свобода" одержала від Союзу	253,200.00
б) 2,050 членів прямо вплатили на рахунок „Свободи"	16,067.00
в) 1,627 передплатників, "а" 24-дол. річно, вплатили	39,072.00
г) 270 чисел продано в кіосках, на суму	4,089.00
ґ) 196 передплатників нечленів за анг. тижневик "а" 6-ть дол. річно, вплатили	1,176.00
д) 350 передплатників-членів за анг. тижневик "а" 2.50 дол. річно, вплатили	875.00
Разом від 15,207 передплатників одержано суму	$314,479.00
Книжки	$9,419.36
Оголошення	104,979.10
Друкарські роботи на замовлення	49,726.15
Альманах УНСоюзу	14,757.27
Пожертви на пресовий фонд	7,362.81
Передплатники „Веселки"	4,496.65
Інші приходи	449.00
Разом приходи	$505,670.24

3. Аналіза розходів:

Платні:

Редактори	$81,400.01
Адміністраційний Відділ	53,740.43
Друкарі	140,399.96
Кореспонденти „Свободи"	8,030.00
Кореспонденти „Веселки"	6,255.00
Разом платні	$289,825.40
Папір і інші матеріяли	$80,105.17
Пошта	47,731.05
Чинш	13,000.00
Телефон, газ, світло	7,767.85
Канцелярійні витрати	3,597.68
Витрати друкарні	20,349.40
Направа машин	14,098.09
Книжки	3,166.48
Податки	20,611.60
Пенсійний фонд	1,116.00
Часописи і журнали	1,526.65
Інші витрати	4,273.83
Разом розходи	$507,169.20

4. Висновки:

а) Як прибутки, так видатки Видавництва „Свобода" були в рамках схваленого бюджету, що на 1975 рік становив суму 520,000.00 долярів.

б) Беручи до уваги, що кошти одного числа „Свободи" виносить 10 центів, а в 1975 році видано 244 чисел, то висота річної передплати, повинна становити суму 24.40 долярів. Беручи це до уваги, „Свобода" від 12,764 членів УНС,

повинна одержати суму	$311,441.00
а фактично одержала	269,267.00
Союз заощадив	$42,174.00
Ці заощаджені гроші Союз зужив на пенсійне, медичне і групове забезпечення службовиків „Свободи", що в 1975 році становили суму	$46,965.00

5. Книгарня:

Вона приміщується в новому будинку УНСоюзу. Новоприйнятий службовик працює над її упорядкуванням.

В звітовому раці продано книжок на суму	$9,419.36
Закуплено книжок на суму	3,166.48
Прибуток	$6,252.88

6. Альманах УНСоюзу:

З продажі Альманаху вплинуло	$14,757.27
Кошти його видання виносили	14,678.27
Осягнено прибуток у висоті	$79.00

7. „Веселка":

„Веселка" має 1017 передплатників. Річна передплата виносить 4.00 дол. а 5.00 дол. для нечленів.

У звітовому році вплинуло від передплатників	$4,496.65
На пресовий фонд „Веселки" зібрано	7,362.81
Разом приходи „Веселки" становили	11,859.46
Кошти видання „Веселки" становили суму	10,500.00
Осягнено прибуток у висоті	$1,359.46

8. Інвентар:

Книжкова вартість інвентара на день 31-го грудня 1975 року виносила $109,967.84

Інвентар є власністю Союзу і відданий „Свободі" до ужитку.

9. Англомовна Енциклопедія Українознавства:

Том І:	
Запас на 31-го грудня 1974 року	714 прим.
Продано в 1975 році	69 прим.
Стан на 31-го грудня 1975 року	645 прим.
В звичайній оправі	629 прим.
В шкіряній оправі	16 прим.
Разом	645 прим.
Том II:	
Запас на 31-го грудня 1974 року	2,166 прим.
Продано в 1975 році	72 прим.
Стан на 31-го грудня 1975 року	2,094 прим.
В зничайній оправі	2,035 прим.
В шкіряній оправі	59 прим.
Разом	2,094 прим.

Повищий стан Енциклопедії є згідний з її дійсним запасом.

10. Майно Видавництва „Свобода":

Готівка	$3,873.63
Книжки	19,713.56
Товари, папір, друкарські матеріяли	8,224.75
Довжинки	31,936.56
Разом майно на 31-го грудня 1975 року	$63,748.50

3. „Свобода під редакційним оглядом:

„Свобода", як єдиний пресовий орган, що доходить до всіх закутин українського поселення, має формувати опінію українського громадянства на суто українські, національні справи, тому мусить стояти на належному рівні. Вона мусить служити, як союзовому членству, так цілій українській спільноті. Газета мусить бути заповнена біжучими, актуальними статтями, про події на рідних землях, про життя українців у вільних країнах і займати становище до всіх проявів українського життя. Вона мусить цікавитися молоддю і поміщувати її сторінки.

Попри газету треба поширити видавничу ділянку, яка в звітному році була приспаною.

Видавництво „Свободи" зі своїм редакторським штабом і технічним персоналом не спроможні вивязатися зі завдань, які перед ними стоять. Тому відповідно до потреб уважаю, не тільки доповнити штаб працивників редакції, але його побільшити. В міру цього, рівень газети покращає, а прибутки Видавництва значно зростуть. Щоденник „Свобода" і англомовний тижневик стануть на високому рівні і сповнять своє завдання, для добра УНСоюзу і для Української Спільноти.

4. Висновки і рекомендації:

1. Стягнути від довжників їх заборговані суми, що на день 31-го грудня виносили 31.936.56 дол. На будуче не приймати жодних замовлень від боргуючих правних, або фізичних осіб.

2. Перевести інвентаризацію книжок у Видавництві „Свобода" і на Союзівці.

3. Зактивізувати видавничу ділянку, ангажуючи до цього відповідних авторів.

4. Подбати про сітку окружних кореспондентів і вимагати від них місячних звітів з життя і діяльності даних округ.

5. Збільшити число передплатників, як „Свободи", так „Веселки".

6. В англомовному тижневику поміщувати більше дописів про молодечі організації, про їх працю в українському суспільстві, а головно про їх працю між членством Українського Народного Союзу.

7. Остаточно завершити перенос Видавництва з старого до нового приміщення та почати працю на нових електронічних машинах.

Кінчаючи мій звіт, складаю щиру подяку головному редакторові, його спів-редакторам, керманичам адміністраційного і друкарського відділів, за їх ввічливу кооперацію в часі перевірки, а службовикам за їх віддану для Видавництва працю.

Головний контролер о. Іван Ващук у доповненні до свого друкованого звіту з перевірки діловодства видавництва „Свобода" подав наступне: Мені припала може одна із найважчих перевірок, а саме перевірка „Свободи", яка розходиться у світ до понад 16 тисяч передплатників і до якої є найбільше завваг, бо на неї найбільше звертають увагу. Тому що „Свобода" є офіційним органом УНСоюзу, так як бачуть нас у „Свободі", так про нас думають. Приходи „Свободи" становили у 1975-му році $505,000, а розходи $507,000. Видано в звітовому році 244 чисел „Свободи". Від УНСоюзу одержала „Свобода" разом $253,200, в чому є $80,000 зібраної від членів передплати, а суму $173,000 УНСоюз доплатив до того, щоб покрити кошти видавання „Свободи". Раніше кошт одного числа газети виносив пересічно 7 центів, тепер цей кошт збільшився до 10 центів за число. Ми маємо 12,764 членів УНСоюзу, які передплачують „Свободу" по знижковій членській ціні. Їх пересічна передплата виносить по $7.54 річно, тому що старші члени мають значні знижки. УНСоюз мав би доплатити ще $42,000 за членів передплатників, щоб покрити вповні кошти передплати членів, тобто різницю між одержаною передплатою і правдивим коштом видавання газети. Але УНСоюз платить за службовиків „Свободи" всі забезпечення, медичні та соціяльні, які виносять разом дещо більше, бо $46,000. Згідно з цим УНСоюз справді платить „Свободі" за кожне її число — примірник члена по 10 центів.

Редакційний склад „Свободи" не дописує. Я приглядався і можу ствердити, що при теперішньому складі не можливо поставити „Свободи" на вищий рівень. В такому складі „Свобода" не може працювати так, щоб вона віддзеркалювала всі напрямки нашого життя і слідкувала за всім життям нашого поселення, як належить. Чисельно склад редакції може і є такий самий, який був раніше. Але він не встигає редагувати „Свободу" на такому рівні, на якому була „Свобода" раніше. Відносно Альманаху треба ствердити, що з нього немає заробітку. Також з продажу газет по кіосках немає заробітку. Щодо $20,000 витрат в друкарні, то про це вияснював вже головний предсідник, що це заплата за праці, що їх виконували працівники друкарні на акорд. Дуже добре було б, коли б редакція мала постійний контакт з Окружними Комітетами, щоб від них діставати всі вістки в найкоротшому часі. Може на це немає фінансів, але було б добре, коли б хтось з редакції таки часом відвідав Округи. Порівнюючи з попереднім роком, „Веселка" знову не дописує, бо число передплатників зменшилося. Адміністрація має великі задовження кругло $31,000 незібраних належностей за оголошення. Їх необхідно зібрати і ми віримо, що адміністрація, яку очолює пані Люба Лапичак, постарається це зробити. Стан каси в адміністрації ведеться докладно, може навіть задокладно. Тому я радив би, щоб головний касир приглянувся до цього і порадив, як деякі праці скоротити, щоб заощадити дорогий час. Також у друкарні ми друкуємо 16,500 примірників „Свободи", а зуживаємо тільки 15,200. Недобір з передплат „Веселки" покривають добровільні датки на неї, так що це видання виходить з малою надвишкою. Томи „Нншиклопедії Українознавства" є зберігані в порядку та ведеться їх постійний облік, так що там нічого не бракує. В книгарні працює тепер новий службовик, який має досвід в цій ділянці праці, і, як вже видно, поставить ведення книгарні згідно з усіми приписами. В цьому році „Свобода" є на добрій дорозі під проводом головного предсідника і головного редактора. Віримо в покращання стану „Свободи" в новому будинку, так з технічного боку, як і з редакційного. Вона не є і тепер у злому стані, але їй треба все ще підсилення, щоб іти вперед, а не мати застій. Про винесені резолюції в справі „Свободи" можна сказати, що їх постепенно здійснюється, як перепровадження „Свободи" до нового будинку, а тоді теж інші браки рівнобіжно із технічним поступом можна буде направити.

Заступник головного предсідника д-р Іван Флис: Дуже дякуємо Вам, отче Ващук. Просимо до звіту головного контролера д-ра Богдана Гнатюка.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА Д-РА Б. ГНАТЮКА

Контролю-перевірку Союзівки переведено в часі головної річної провірки діяльности Українського Народного Союзу, яка була проведена в днях від 20 березня до дня 26 березня 1976 р.

Контролю-перевірку Союзівки переведено за час від 1-го січня до дня 31-го грудня 1975 року. Перевірка, як і в минулих роках такі в діловому 1975 році охоплювала:

а) Перевірку рахункових і банкових книг.

б) Адміністрацію готелеву та інвентар товарів.

в) Стан будинків, плавальні басейни, тенісові корти, відбиванкові корти, грище для футболу й бейзболу, водну-каналізаційну систему та стан доріг.

г) Рух гостей на Союзівці в часі 1975 року.

ґ) Літні табори для дівчат і хлопців, курси українознавства, курси тенісові й розвагово-культурну працю на Союзівці.

д) Провірку інвентури всего майна Союзівки, а головно крамниці, кухні та алькоголевих напитків.

На основі перевірки головних касових книг приходів та виплат, підручних щоденних книг вплат і виплат та всіх рахункових трансакцій стверджую, що всі фінансові операції Союзівки є вписувані до рахункових книг точно. До кожної позиції рахункових кних прибутків і видатків є залучені відповідні прилоги, а за кожний день і місяць є виготовлені точно фінансові зіставлення. Рахункові книги дають докладний образ всіх фінансових операцій та фінансовий стан Союзівки.

ПРИБУТКИ І ВИДАТКИ ЗА 1975 РІК БАЛАНС НА КІНЕЦЬ ЗВІТОВОГО РОКУ 31-го ГРУДНЯ 1975 РОКУ

ПРИБУТКИ:

Мешкання і харчування	$255,476.38
Крамниця (торг)	35,620.23
Бари	66,661.97
Бара-буфет	15,384.69
Податки	16,300.24
Різні	1,756.52
Разом:	$391,200.03
Звороти	848.42
Чек (здепонований)	521.30
Позичка в УНСоюзі	20,000.00
Готівка в касі	2,000.00
Прибутки разом:	$414,569.75

ВИДАТКИ:

Платні (нет)	$73,462.67
Харчі (закупи)	68,306.18
Бари (закупи)	28,914.55
Бара-буфет	11,841.91
Крамниця (закуп товарів)	21,302.56
Видатки до кухні та їдальні	4,035.72
Прибрання кімнат	15,780.65
Податки від платень	28,696.51
Податки від товарів	16,447.35
Податки від реальностей	21,917.94
Обезпечення Оселі	10,723.50
Транспортації	2,542.69
Опал, ґаз, світло	29,186.51
Хворобове забезпечення службовиків	2,144.12
Правна опіка	500.00
Телефони	3,458.36
Канцелярійні видатки	1,271.49
Розвагові імпрези	1,479.24
Оголошення	3,060.96
Направи й удержання будинків	18,617.24
Готелеві видатки	1,312.13
Банкові оплати	821.15
Чек без покриття	17.50
Разом готелеві видатки:	$365,840.93
Звороти (УНС, чек, інш.)	$21.369.72
Розбудова Оселі	22,823.06
Меблі та устаткування до кімнат	8,565.08
Разом видатки:	$418,598.79

ПРИБУТКИ І ВИДАТКИ ПО МІСЯЦЯМ ЗА 1975 РІК

	Прибутки-депозит	Видатки
Січень	$11,249.02	$25,131.05
Лютий	7,143.65	8,003.58
Березень	16,779.76	17,523.70
Квітень	15,459.37	12,730.33
Травень	20,192.76	17,981.73
Червень	28,367.51	35,406.74
Липень	90,491.50	80,161.14
Серпень	96,896.98	108,928.01
Вересень	69,572.26	50,045.99
Жовтень	16,223.04	17,964.37
Листпад	17,324.22	18,419.37
Грудень	24,869.68	26,302.78
Разом:	$414,569.75	$418,598.79
Позичка УНС	$20,000.00	$20,000.00
Готівка в касі	2,000.00	—
Різні звороти	848.42	848.42
Зворот банк. вим.	521.30	521.30
Разом:	$391,200.03	$397,229.07

РОЗПОДІЛ ВИДАТКІВ СОЮЗІВКИ

Витрати Союзівки розподіляється на два роди:

1. Оперативні витрати	$387,210.65
2. а) Закуп інвентаря (меблі і т.п.)	8,565.08
б) Розбудова Оселі	22,823.06
Разом загальні видатки:	$418,598.79

РАХУНОК ЧИСТОГО ПРИБУТКУ СОЮЗІВКИ І УЗГІДНЕННЯ БАНКОВИХ КОНТ

Баланс з 31-го грудня 1974 року	$18,984.30
Прибутки за 1975 рік	391,200.03
Готівка в касі	2,000.00
Разом:	$412,184.33

Видатки за 1975 рік:

Готелеві видатки	$365,840.93
Розбудова Оселі	22,823.06
Закуп меблів і устаткування	8,565.08
Разом видатки за 1975 рік:	$397,229.07
Прибутки за 1975 рік	$391,200.03
Готелеві видатки за 1975 рік	365,840.93
Балянс до розрахунку чистого зиску	$6,029.04
Прибутки за 1975 рік	$391,200.03
Видатки (разом) за 1975 рік	397,229.07
Балянс на 1975 рік (недобір)	$6.029.04
Прибутки (разом з балянсом з 1974 року і готівкою в касі)	$412,184.33
Видатки (разом) за 1975 рік	397,229.07
Балянс на кінець 1975 року	$14,955.26

Банковий балянс на 31-го грудня 1975 року:

1. Елленвіл Нац. Банк	$14,783.59
2. Кінґстон Трост Комп.	171.67
Разом на банкових контах	$14,955.26

ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ МАЙНА КРАМНИЦІ І БАР

а) Крамниця:	
Інвентар з січня 1975 року	$8,332.39
Видатки — закуп товарів в 1975 р.	21,936.56
Разом:	$30,268.95
Інвентар (січень 1976 р.)	$9,154.62
Видатки проданого товару — 1975 р.	21,114.33
Рахунок чистого прибутку — 1975 р.	35,620.23
Видатки за проданий товар	21,114.33
Чистий прихід (балянс) за 1975 рік	$14,505.90
б) Харчі:	
Інвентар, січень 1975 р.	$3,086.88
Видатки — закуп товарів в 1975 р.	68,654.10
Разом:	$71,740.98
Інвентар (січень 1976 р.)	$3,994.59
Зужито харчів в 1975 році на суму	$67,746.39
в) Бари:	
Інвентар 1975 р. (січень)	$7,297.19
Видатки за товар в 1975 р.	28,914.55
Разом:	$36,211.74
Інвентар напитків (січень 1976 р.)	$8,093.43
Видатки за проданий товар	28,118.31
Приходи з бар в 1975 році	$69,989.66
Видатки за проданий товар в 1975 р.	28,118.31
Чистий прихід з бар за 1975 рік	$41,871.35

РУХ ГОСТЕЙ НА СОЮЗІВЦІ НА ПРОТЯЗІ 1975 РОКУ

	Дорослі особи	Діти
Січень	229	42
Лютий	115	60
Березень	14	3
Квітень	254	14
Травень	321	33
Червень	504	44
Липень	586	46
Серпень	708	81
Вересень	749	67
Жовтень	482	31
Листопад	338	24
Грудень	66	9
Разом:	4,366	454

Розподіл гостей в будинках:

	Дорослі особи	Діти
Ґоловний будинок	1,851	190
Ужгород	701	46
Ворохта	299	37
Червінці	334	60
Київ	700	81

Полтава	131	30
Одесса	225	9
Веселка	52	—
Львів	73	1
Разом:	4,366	454

Статистика руху гостей на Союзівці обіймає всіх, що провели свої вакації на Оселі чи були гостями тільки через суботи і неділі. Рух гостей в 1975 році збільшився в порівнянню з 1974 роком на понад 400 дорослих осіб.

СПИСОК КОНВЕНЦІЙ, З'ЇЗДІВ ТА ЗУСТРІЧЕЙ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА ТОВАРИСТВ НА СОЮЗІВЦІ В 1975 РОЦІ

19 березня: Крайовий Пластовий З'їзд
10 травня: Гуцульський З'їзд
7 червня: З'їзд б. Студентів Високих Шкіл Варшави
17 червня: Семінар Телефонічної Компанії
13 вересня: Дні Союзівки
20 вересня: З'їзд Українців б. мешканців Мюнхену
4 жовтня: КЛК
11 жовтня: Тов. Укр. Лікарів
18 жовтня: Бюро Ковбаснюк — З'їзд
25 жовтня: Пласт — „Перші Стежі"
1 листопада: З'їзд Емеритів
8 листопада: „Орликіяда"
15 листопада: УСУК — Турнір столової сітківки „стук-пук"
27 листопада: Пласт — Курінна зустріч

Крім вище поданих зустрічей на Союзівці в 1975 році відбулося 5 весіль.

ГОЛОВНІ ПРАЦІ ВИКОНАНІ ПРОТЯГОМ 1975 РОКУ НА СОЮЗІВЦІ

1. Розбудова площі на паркування на суму $2,623.11;
2. Гуртожиток в будинку „Веселки" — $329.10;
3. Побудова підручної бари на „Вселці" — $1,108.00;
4. Вставлення сходів в гаражу — $400.00;
5. Проведення нових електричних проводів на зовні — $705.00;
6. Перебудова будинку „Анекс" на „Ужгород" — $13,605.87.

Додатково до цих праць проведено направи водопроводів та електричних проводів в будинках: Київ, Львів, Червінці та Ясіня на суму $2,228.21.

На направи і удержання будинків, басену-плавальні, удержання доріг, упорядкування площ біля будинків, малювання будинків на зовні, кімнат, прочищення дерев біля будинків та дрібні направи видано разом суму $18,617.24.

Загально на розбудову Оселі та устаткування видано в 1975 році $31,388.14.

ПІДСУМКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Сезон на Союзівці в 1975 році це один з **найкращих** років під оглядом збільшення числа гостей, а в першу чергу молодих віком людей. Союзівка, як в минулих роках так і в 1975 році, як „літня відпочинкова столиця" української громадськості в ЗСА була в першій мірі атрактивним центром української молоді. Курси Українознавства, літні табори для дівчат і хлопців і курси тенісові пройшли надзвичайно успішно із **замітним збільшенням** учасників курсів, а в першу чергу **покращанням програми** курсів.

Культурно-розвагові імпрези були на високому мистецькому рівні, з виступами кращих мистецьких сил.

Як в минулих роках так і в 1975 році змагання тенісові й плавацькі пройшли надзвичайно успішно, при участі понад 100 тенесистів та 70 плававків та понад тисячу гостей-глядачів.

Рекомендації:

1) Викінчити будову гаражу.
2) Підшукати професійну людину, як помічника для директора Оселі п. В. Кваса.
3) Призадуматися над будовою нового мотелю-готелю та негайно приступити до будови нової їдальні, бо теперішня їдальня не тільки що є вже замалою, але не відповідає вимогам обслуги гостей, а брак охолодження, вогкість та довге чергування і вичікування гостей в часі обідів є джерелом нарікання гостей перед управою Оселі.
4) Рекомендується провести слідуючі праці на Союзівці в 1976 році:

а) Направи: Ясія — студія, Львів — пивниця й їдальня, Бара — буфет, Веселка — туалети, Головний будинок — прийомна, їдальня, жіночі туалети, малювання кімнат і будинків на зовні, плавальня (басейн) і різні дрібні праці. Передбачено видатки на ці праці приблизно на суму 14,500.00 дол.;

б) Розбудова: Викінчення першого поверху над гаражем (Дукля), перебудувати дві кімнати в Черновцях, у Львові вставити нові туші, відновити два тенісові корти, поправити дороги і розбудувати площі до паркування, перед Веселкою направити і скріпити мур. На розбудови передбачується 23,000.00 дол. видатків.

5) У зв'язку з Курсами Українознавства приготовити програму курсів та видати брошурку, в якій була б подана програма курсів, про діточі табори, спортову школу — курси тенісу, і по можливості календарець імпрез на Союзівці в часі сезону 1976 р.

На закінчення треба відмітити жертвенну працю постійних працівників Союзівки, а вперше чергу панни М. Ганкевич і директора Оселі пана В. Кваса та висловити їм щиру подяку.

Звіт Союзівки кінчимо закликом і зверненням до української громади в ЗСА і Канади, а в першу чергу до членів УНСоюзу, щоби свої вакації-відпустки проводили на Союзівці, а батьки, щоб висилали своїх дітей на Курси Українознавства, на літні табори, що буде корисне не лише для молоді, але і цілої української громади. Допомагаймо і працюймо над ростом нашої відпочинкової „літної столиці" — Союзівки.

ПРИБУТКИ І ВИДАТКИ ЗА 1975 РІК ЗІ ВСТУПІВ НА СОЮЗІВКУ

	Прибутки	Видатки
Липень (4, 5, 12, 19, 26)	5,391.00	3,134.00
Серпень (2, 9, 16, 23 30, 31)	7,387.50	5,905.50
Вересень (14)	683.00	1,326.00
Разом:	13,461.50	10,365.50
Балянс: 3,09.00 дол.		
Рахункове зіставлення зі зібраних грошей (готівки) зі вступів на Союзівку:		
Балянс зі вступів		3,096.00
Видатки на харчі	1,095.36	—
Загальні видатки (удержання, оголошення, розвага і різне)	1,958.38	3,053.74
В касі Союзівки		42.26

SOYUZIVKA MONTHLY GUEST LIST 1975

a/c	MAIN HOUSE	UZHOROD	VOROCHTA	CHERNIVTS	KIEV	POLTAVA	ODESSA	VESELKA	LVIV	TOTAL
JANUARY	147a 36c	23a	10a	10a 2c	23a 4c	12a	4a			229a 42c
FEBRUARY	64a 26c		5a 5c	6a 4c	34a 23c	6a 2c				115a 60c
MARCH	14a 3c									14a 3c
APRIL	144a 11c	23a	10a	21a 2c	21a	2a	13a 1c		20a	254a 14c
MAY	127a 10c	59a	31a 8c	27a	46a 13c	8a 2c	23a			321a 33c
JUNE	234a 26c	77a 2c	34a 2c	42a 8c	76a 2c	9a 3c	32a 1c			504a 44c
JULY	221a 14c	110a 9c	53a 5c	51a 9c	84a 4c	26a 5c	24a	17a		586a 46c
AUGUST	245a 8c	117a 16c	50a 13c	60a 16c	119a 17c	30a 7c	56a 4c	23a	8a	708a 81c
SEPTEMBER	257a 20c	123a 9c	44a 2c	64a 13c	147a 16c	20a 4c	37a 2c	12a	45a 1c	749a 67c
OCTOBER	180a 17c	107a 8c	40a 2c	33a 1c	94a 2c	12a 1c	16a			482a 31c
NOVEMBER	162a 11c	56a 1c	18a	20a 5c	56a	6a 6c	20a 1c			338a 24c
DECEMBER	56a 8c	6a 1c	4a							66a 9c
TOTAL:	1,851 190c	701a 46c	299a 37c	334a 60c	700a 81c	131a 30c	225a 9c	52a	73a 1c	4,366a 454c

Головний контролер д-р Богдан Гнатюк: **Вельмишановний Пане Предсідниче! Шановні Пані і Панове! Заки** приступлю до обговорення ділянки праці, до якої мене призначено в Головній Контрольній Комісії, дозвольте мені відчитати вам привіт від Наукового Товариства ім. Т. Шевченка, що його передала мені Управа цього Товариства і просила мене, як свого члена, **вам його відчитати.**

ПРИВІТ ВІД НАУКОВОГО Т-ВА ім. ШЕВЧЕНКА

„З приводу річних нарад Головного Уряду Українського Народного Союзу пересилаємо від Управи та всіх членів Наукового Товариства ім. Шевченка дружній привіт та побажання якнайкращих успіхів у нарадах Головного Уряду та в майбутній діяльності Вашої Установи. Ваша дотеперішня діяльність є великим досягненням цілої нашої спільноти на американському грунті, а Ваше понне зрозуміння потреб вільної української науки дає надію, що і в тому році причинитесь морально і матеріяльно до дальшого розвитку нашого 100-літнього Товариства. Ще раз бажаємо Вам якнайкращих успіхів у Вашій праці та діяльності".

Головний контролер д-р Богдан Гнатюк у доповненні до свого друкованого звіту додав наступне: **Коли йдеться про мій звіт, як головного контролера, треба тут ствердити, що ми спільно проводимо перевірку в цілості, а я зокрема проводив перевірку „Союзівки". Всі ці цифри, що їх маєте у звіті, я не буду повторювати. Я хочу подати тільки деякі цифри, щоб дати вам образ цілого підприємства. Головні приходи „Союзівки", це вплати за мешкання і харчування — $255,476.38, крамниця — $35,620.23 та бари — $66,661.97 і буфет — $15,384.69. Чисті прибутки в 1975 році були ось такі: з крамниці — $13,505.00, з** бари — $41,871.00. Тому що ціни „Союзівки" у 1975-му році залишилися такими самими, як у попередньому році, як теж тому, що ми мали видатки на розбудову „Союзівки", закінчено рік із недобором $6,029.04. Підвишка цін за побут на „Союзівці" буде введена щойно у цьому сезоні. Треба відмітити, що понад $73,500.00 виплачено зі „Союзівки" працівникам, якими в першу чергу є наша студіююча молодь. Це є дуже корисним для молоді, яка може в часі вакацій заробити собі гроші на студії. Важливе теж є те, що ця молодь, чи то на праці, чи на курсах українознавства, дитячих таборах, тенісовій школі та змаганнях тенісу і плавання на „Союзівці" перебуває в українському середовищі цей літній час. Вкінці мого друкованого звіту подана табеля про рух гостей на „Союзівці" в поодиноких будинках. Це вказує теж на запотребування приміщень, в яких гості хотіли б провести свій відпочинок. Всіх гостей, які перебували на „Союзівці" зареєстровані на побут принайменше два дні, було 4,366, а дітей 454. Окремо треба згадати приходи з вступів на „Союзівку", які за три місяці, липень, серпень і вересень 1975-го року дали разом суму $13,461.50. З цих грошей були виплачені належности всім ансамблям і мистцям, які виступали на „Союзівці" загальну суму $10,365.50, як також витрачено $1,095.36 на харчі, а $1,958.33 на рекляму імпрез, як також на фільмовий апарат і видатки за висвітлювання на „Союзівці" фільмів, так що чистого прибутку залишилось із вступів тільки $ 42.26. Підсумки і рекомендації я подам, коли буде на те відповідний час. **На закінчення я хотів би відмітити** жертвенну працю адміністратора „Союзівки" **пана** Володимира Кваса та панни Марійки Ганкевич і висловити їм за це подяку.

Заступник головного предсідника д-р **Іван Флис:** Дякую Вам, пане докторе Гнатюк. Просимо до слова головного контролера д-ра Івана Скальчука.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЕРА Д-РА ІВАНА СКАЛЬЧУКА

Головний контролер д-р Іван Скальчук у доповненні до свого друкованого звіту подав наступне: Зайшло певне непорозуміння, у висліді якого так виглядає, немов я не робив звіту. Я ревів контролю Організаційного Відділу і мій звіт з перевірки цього Відділу надрукований та лежить перед вами, тільки не підписаний, а під наголовком „Головна Контрольна Комісія УНСоюзу". Ми були договорилися, що поодинокі члени Головної Контрольної Комісії, які будуть перевіряти призначені їм ділянки, не будуть підписувати таких поодиноких звітів, а наші підписи будуть подані на кінці усіх цих звітів, складених разом, як звіт Головної Контрольної Комісії. На жаль, напевно з технічних причин, коли ці звіти були друковані, сталося дещо інакше. Я хотів би звернути увагу на деякі точки мого звіту перевірки Організаційного Відділу. Коли мова про виконання наміченого пляну, то ми змогли зорганізувати тільки 3,111 нових членів, що можна порівняти до 1968 року, коли ми придбали були 3,872 членів. Опісля ми підскочили вгору і придбали були в році понад п'ять тисяч членів, але, почавши від 1971-го року стан цей паде і ми, які колись нараховували 88,112 членів, спали тепер до стану членства із 1967 року. Ми втратили у 1975-му році 957 членів. Коли говоримо про виконання пляну, то на другій сторінці мого звіту подано докладно, як працювали поодинокі Округи. В загальному Округи в ЗСА виконали квоту нових членів на 68.8%, на призначених 4,060 членів придбали 2,794. Округи Канади виконали квоту на 49%, бо на 650 квоти придбали тільки 317 членів. Разом всі Округи цілого УНСоюзу виконали квоту на 66%, бо на плян 4,710 здобули 3,111. Коли мова про обласних організаторів, то в нас були ще деякі обласні організатори, які працювали в 1976-му році, але вони в звітовому році приєднали тільки 173 членів, а при кінці 1975-го року з тих чотирьох обласних організаторів залишився на праці тільки один пан Василь Оріховський. Інші перестали з таких, чи інших причин працювати в УНСоюзі, або були звільнені з праці. Плян праці на 1975 рік виготовив був головний організатор і його апрробував був Головний Екзекутивний Комітет, він має теж готовий плян на 1976-ий рік, це квота 4,500 нових членів, що їх ми мали б здобути в цьому році. Цей плян передбачує цілий ряд заходів, якими можна піднести терен. Коли йдеться про висновки з моєї контролі, то вони ось такі: ми, до певної міри, поділені в думках, бо маємо дві концепції, які ми повинні здобувати нових членів. Одна концепція нав'язує до старої традиції, може ще до п'ятдесятих чи може ще давніших часів. Ця концепція, і вона є правильна, що найдешевшим джерелом здобування членів може бути наш організаційний апарат складений із Відділів, тобто їхніх секретарів. Вона була б правильною, коли б не шістдесяті роки, які показали, що ця система перейшла певне своє заламання. І тоді ми почали шукати нових методів праці. УНСоюз старався ввести новий чинник в організаційні праці і він ввів сітку обласних організаторів. Це мало на певний час зрушення в організаційній праці, бо ми мали кожного року поважну скількість приєднаних нових членів, так, що УНСоюз чисельно зростав у членстві. Одначе, починаючи від 28-ої Конвенції, стара концепція працювати тільки Відділами і відділовими секретарями найшла частинне одобрення в Головному Екзекутивному Комітетові. Але вона показує, що коли ми не маємо цієї сітки обласних організаторів, то ми практично на тому тратимо. Ми заощадили в Організаційному Відділі за 1975-ий рік суму $43,000, але це заощадження дорого нас коштує, коли мова про стан членства, бо ми стратили впродовж звітового року 957 членів. Тепер стоїмо перед питанням, що нам дальше робити. Я думаю, що наше засідання Головного Уряду повинно основно розглянути і обговорити це питання, бо організація, яка починається котити вниз, має велику трудність такий рух вниз здержати, як це нам тут підкреслив наш головний радний проф. Тарас Шмагала. Цей „тренд" спадку членства треба абсолютно здержати. Але це буде можливим не з теперішнім апаратом лише з Відділами та секретарями, коли ми мали в 1975-му році 106 Відділів, тобто 1/4 всіх Відділів, які не дали ніодного члена. Ці Відділи не проявляють жадної активности і ми не зуміли збудити їх до праці. Головний Екзекутивний Комітет, чи Організаційний Відділ, не зуміли їх зактивізувати, що є надзвичайно важко. Багато факторів складається на те, чому по наших Відділах послабла праця до того ступеня, який маємо нині. Ми мусимо застановитися і знайти той пункт, як і чим зрушити цей стан, що його маємо, як зрушити з місця цей застій. Минулого року ми сиділи, радили і затвердили певні пляни, але їх не виконано. Тому я кінчаю апелем, щоб ми зможемо щось зробити, коли будемо виконувати схвалені резолюції. Але ми нічого не зробимо, коли наші резолюції про Організаційний Відділ з попереднього року не виконано в 80%.

Заступник головного предсідника д-р **Іван Флис:** Дякуємо Вам, пане докторе Скальчук. Дякуємо Головній Контрольній Комісії за її звіти. Тепер ми на цьому кінчаємо цю сесію і зійдемося на чергову сесію завтра ранком о годині 9-ій.

ВІВТОРОК, 25-ГО ТРАВНЯ 1976 Р.

Третю сесію відкрив о годині 9.20 **о годині ранком головний предсідник Иосип Лисогір і попросив до закінчення звіту Головної Контрольної Комісії її голову мґра Івана Гевриха.**

Голова Головної Контрольної Комісії мґр Іван Геврик: Тепер я відчитаю кінцеві підсумки звіту Головної Контрольної Комісії з перевірки діловодства Українського Народного Союзу.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

Головна Контрольна Комісія в складі: Іван Геврик, Іван Винник, Богдан Гнатюк, о. Іван Ващук та Іван Скальчук після проведення річної перевірки майна, книговодства та організаційного стану Українського Народного Союзу, Допоміжної Української Національної Корпорації Дому УНС, Видавництва „Свобода" та оселі „Союзівка" одноголосно ствердила наступне:

1. Майно УНСоюзу досягло суму $40,087,970.58, тобто зросло за 1975-ий рік на суму $747,544.06, а резервовий фонд наближився до 11 мільйонів долярів, бо зріс до суми $10,846,678.19. Вплати членських вкладок зросли в 1975-му році на $19,500.00, а загальна сума вкладок за 1975-ий рік переступила суму $3,000,000.00

2. Боргові зобов'язання зросли в 1975-му році на суму $659,900.00 і досягнули з кінцем грудня м. р. суму $1,245,000.00, а на день 27-го березня 1976 рок (кінцевий день перевірки) осягнули вуму $1,770,000.00. Це є доказом того, що члени УНСоюзу мають повне зрозуміння і довір'я до проблем УНСоюзу.

Головна Контрольна Комісія зобов'язалася предложити Головному Урядові на річній нараді докладні і точні звіти з поодиноких ділянок УНСоюзу та його допоміжних господарств, що на цій нараді виконує.

На основі звітів Головної Контрольної Комісії з поодиноких ділянок УНСоюзу та у висліді переведеної перевірки Головна Контрольна Комісія стверджила:

I. В діловому 1975-му році цілий ряд резолюцій, схвалених на річній нараді Головного Уряду т днях 19-го до 23-го травня 1975-го року не був виконаний, а саме:

1. Культурна ділянка: резолюції Культурно-освітньої Комісії —
не виконано резолюцій ч. III/2а, III/2б та IV/2.
2. Організаційна ділянка: резолюції Організаційної Комісії —
не виконано резолюцій ч. 2а, 2б, 2в, 3б, та не пороблено заходів для виконання резолюції ч. 3г.
3. Ділянка Дому УНСоюзу: різолюції Головної Контрольної Комісії —
не виконано резолюцій ч. 2 та 3.
4. Ділянка Дому УНСоюзу і Видавництва і резолюції Головної Контрольної Комісії —
не виконано резолюцій ч. 2, 3, 4 та 5.
5. Ділянка молоді: резолюції Комісії Молоді —
не виконано резолюцій ч. 2 і 3.
6. Ділянка УНСоюзу в Канаді —
не виконано резолюцій ч. 3, 4 і 6.

II. Відповідальність за невиконання резолюцій, схвалених Головним Урядом, найвищим органом УНСоюзу в часі поміж конвенціями, спадає на Головний Екзекутивний Комітет, а зокрема на головного предсідника УНСоюзу, який, згідно з постановами статуту (пар. 35 та 44) має дбати за стисле виконування законів УНСоюзу і виконувати екзекутивні обов'язки, що їх закони, приписи і звичаї УНСоюзу вимагають.

За Головну Контрольну Комісію:

Іван Геврик	Богдан Гнатюк
Іван Винник	о. Іван Ващук
Іван Скальчук	

Головний радний інж. Анатолій Дорошенко: В справі формальній. Я хотів би знати, що ці всі точки резолюцій означають, бо самі числа нам ще нічого не кажуть.

Голова Головної Контрольної Комісії мґр Іван Геврик: Ми подамо тексти цих резолюцій, коли будемо над цією справою вести дискусію. Тепер я хочу ще сказати від себе, що Головний Екзекутивний Комітет повинен подати нам причини, чому ці резолюції не були виконані.

Головний предсідник Иосип Лисогір: Дякую Вам, пане голово Головної Контрольної Комісії. Тепер ми вичерпали звіти Головної Контрольної Комісії і приступаємо до чергової точки нарад, а саме до слова почесних членів Головного Уряду. Просимо першого до слова нашого першого і найстаршого почесного члена пана Романа Слободяна.

Почесний член Головного Уряду Роман Слободян: Прошу покликати чергового члена, бо я ще зі своїм словом не готовий.

Головний предсідник Иосип Лисогір: В такому випадку я попрошу до слова почесного члена інж. Степана Куропася.

10. СЛОВО ПОЧЕСНИХ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС

СЛОВО ПОЧЕСНОГО ЧЛЕНА ГОЛОВНОГО УРЯДУ ІНЖ. СТЕПАНА КУРОПАСЯ

Пані і Панове, Головні Урядовці! Ми належимо до так звзних почесних членів Головного Уряду, які вже до нічого не надаються. Конвенція хотіла їх позбутися, не вибрала їх, а тоді зробила їх почесними. І ми думаємо, що ми заслуговуємо мати ту почесть, якусь пошану. Тим часом воно так не виглядає. Наприклад, коли почесні члени, які є в Комісії Старших членів, скликали на „Союзівці" по довгих трудах і статтях „З'зд для Емеритів", то ніхто з вас хоч вас є 24 урядовці, навіть не приїхав там, щоб нам сказати хоч „галло", не то, щоб виголосити якусь промову. Я думаю, що обов'язком головного предсідника було подбати, як він сам не міг і не могла пані Дячук, які були проголошені в праграмі З'їзду, післати пана Гавриша. Він організаційний референт і тому він повинен би знати, повинен бути заінтересований, що старі люди роблять. А чому? Я дам вам такий приклад. Запросили мене на ювілейне 88-ліття мого кума, який мешкає дальше від Чікага, але належить до цієї самої парафії. Він багатий чоловік, мав своє підприємство миття вікон і має мільйони, яких зі собою не забере. Тому міг би ті гроші лишити своїм дітям і внукам і купити для них грамоти УНСоюзу. Я радив йому взяти грамоти в Союзі, а дістав від нього відповідь, що Союз ставиться до них зле. Я йому й кажу, а може тепер Вас пошанує УНСоюз і „Свобода" і попросив у нього знимку та обіцяв, що її помістять у „Свободі". Я казав йому, я Вам це зроблю, бо маю там у „Свободі" приятеля, головного редактора пана Драгана і він це нам зробить. Я післав цю знимку, а він до нині її не помістив. От я подзвонив до редактора і мені відповіли: не бійтеся, буде поміщена. І так воно іде аж до сьогодні, а знимки в газеті нелає. Наш головний організатор пан Гавриш каже „давайте членів". Але, я думаю, тепер вже не можна здобувати членів старим способом. Я мав свій спосіб, як дістати нового члена. Пізніше про це буду говорити, бо кожний має свою „рецепту", а моя є одна з з таких „рецепт", я б сказав, добрих „рецепт". Бо то, що пан Гавриш пише, треба вам правду сказати, що секретарі викидають це до коша, бо навіть не хочуть цього читати. Вони кажуть, що вже знають наперед, що він там пише. Так само, як раніше писав пан д-р Падох, вони також викидали ці листи, але, принаймні, як доктор Падох писав, то він доктор, то думали, що він певно щось там має часом. А пан Гавриш не є доктором, то він ще менше знає. То може б йому надати почесний докторат на нашім бенкеті? Може б тоді секретарі більше слухали його.

(Продовження буде)

Ізраїльський прем'єр Іцак Рабін переміг свого конкурента

Тель Авів, Ізраїль. — Невеликою більшістю голосів — 1,445 на 1,404, теперішній прем'єр Ізраїлю переміг свого опонента міністра оборони Шімона Переса і одержав номінацію урядуючої Робітничої партії очолювати її у виборах, які відбудуться 17-го травня ц.р. і тим самим стати на чолі уряду, якщо партія здобуде потрібну виборчу перемогу. Це перший випадок в історії ізраїльської Робітничої партії, що конвенція, у якій взяло участь біля 3,000 делеґатів, обрала свого кандидата на прем'єра, а не, як це було раніше, Центральний Комітет партії, який є керівним тілом між з'їздами. Пресові коментатори вважають однак, що поділ голосів в Робітничій партії може некорисно відбитись у виборах, бо популярність теперішнього прем'єра значно понизилась не тільки серед однопартійців, але також серед народу. Номінацію Рабіна піддержувала дуже активно колишній прем'єр-міністер Ізраїлю Ґолда Меїр, яка заповіла свою активну участь у виборах.

Вісті Сумівського Театру у Балтиморі

(А. Ц.). — Наша сумівська молодь після різних зовнішніх виступів з нагоди 200-ліття Америки і після успішного виступу з танцями і мандолінами на Здвизі СУМА в Елленвіллі, знову вернулися до своєї сцени, а саме наш виховник і режисер Т. Кузьмів з допомогою балетмайстра Ореста Ласюка викінчують чудову і старинну п'єсу М. Старицького „Маруся Богуславка". Так, як перед тим, виховник подбав, щоб якнайбільше молоді втягнути у виступах у ролях козаків, татар, турків, хлопців, дівчат, невільників і т. д.

Ролю Марусі виконує молоденька впорядниця, Маруся Галдзаман, впорядник Стефан Верний виступає у ролі Гірея, а курінний Мирослав Ціздин — у ролі козацького старшини Сохрона. Всі ролі є дуже тяжкі, включно з Ганною — Циганкою, яку вже гарно вивчила юначка Соня Войтович.

Крім виховника Ґеодора Кузьмова, також багато труду прикладають усі батьки, виготовляючи різні строї і екземплярі на сцену.

Декорації вже від довшого часу приготовляє Т. Кузьмів, який, крім доброго режисера, є знаменитим артистом-малярем. Щоб цю прекрасну п'єсу могла бачити вся наша громада, в домі української молоді при Петерсон та Істер евеню в Балтіморі відбудуться два виступи: раз в неділю 6-го березня ц. р., а другий раз в неділю 13-го березня 1977. Точніші дані і вістки про виступи по інших містах будуть своєчасно оголошені в українській пресі і летючках.

Заходом Сумівського Теат вперше на еміграції укра в домі Української Молоді 20-го лютого теж відбувся вечір великої несподіванки, де був висвітлений, мабуть в перше на еміграції український картуновий фільм „Дочки України".

40-ліття подружнього життя Ольги та Олександра Линників

Ольга й Олександер Линники зі своїми внучками Христиною і Тамі-Вікторією.

Лівінгстон, Н. Дж. — 1-го січня ц. р., саме на Новий Рік, сповнилося 40 років подружнього життя Олі та Олександра Линників. З цієї нагоди група парафіян з церкви Св. Тройці в Ірвінгтоні, до якої подружжя Линників належать довгі роки, несподівано прибула до їхнього дому із подарунком (срібний комплект на чай — 6 частин, що його вручила голова Сестрицтва Св. Покрови в Ірвінгтоні, Віра Пасько. Відтак о. д-р Юрій Шумовський виголосив промову, вітаючи Ювілятів з їхнім 40-літтям подружжя, а група відспівала „многая літа".

Голова Сестрицтва вже заздалегідь приготовила перекуску та напитки, які привезла зі собою до дому Ювілятів, бо вони напевно не були приготовані на таку велику кількість їхніх друзів. Після перекуски промовляв до Ювілятів секретар Парафіяльного Уряду української православної церкви в Ірвінгтоні, бажаючи всіх благ та многих літ, щастя та кріпкого здоров'я.

Вміжчасі прибула до хати своїх батьків доня Ювілятів п-і Лариса зі своїм чоловіком - Віктором Шевченком та донями, Христиною та Тамі-Вікторією, де зустріли непередбачено численних гостей.

На це небуденне свято Ювілятів прибув із Бавнд Бруку голова Консисторії української православної церкви в ЗСА о.прот. Артемій Селепина, — разом зі своєю дружиною головою Сестрицтва в ЗСА паніматкою Лесею Селепиною, який виголосив зворушливу промову, згадуючи життьовий шлях Ювілятів, з якими він спільно переживав долю і недолю буднів, непевностей завтрішнього дня по різних таборах переселенців в Німеччині, а назакінчення побажав їм многоліття.

Прикінці Ювіляти відкрили подарунок, показуючи його всім присутнім та дякуючи їм. Господар дому Ювілят Олександер Линник зі сльозами в очах, дякуючи всім присутнім друзям за подарунок та за звеличення їхнього Увілею прибуттям так великої кількости друзів та знайомих, вказав на те, що його жертвенна праця для добра Церкви і Народу не пішла намарно, і запевнив, що він і його родина надалі працюватиме в тому самому напрямку для добра Церкви і нашого поневоленого, але нескореного Народу. Присутні відспівали втретє многоліття Ювілятам.

А. Домарацький

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
моєї Найулюбленішої й Одинокої ДОНІ

ЛІДУСІ КОВАЛЬЧУК

що покинула мене самітню дня 29-го лютого 1976 р., проживши 17 літ, померла в Судбурах, похоронена в Торонті на Парклави цвинтарі.

Спи в Бозі моя Найдорожча Лідусю. Ти все живеш у зболілому серці нещасної матері.

СЛУЖБИ БОЖІ

дня 28-го лютого були відправлені в Судбурах у церкві Св. Покрова Божої Матері, в 9:30 год. та в Торонті, в церкві Св. Миколая в 7:30 год.

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. Всеволода Лішева
20.00 дол. на Фонд Катедри Українознавства
складають
д-р Володимир і Марія ПАСІЧНЯКИ

Бріджпортська громада відзначила 22-ге Січня

В день Української Незалежности — українська група в посадника Бріджпорту, Конн. На фото [зліва] М.Перепічка, о.парох Я.Шуст, Я.Гура, інж. М.Стахів—голова місцевого Відділу, М.Галькевич, М.Сливінська, М. Плющ, сидить майор Манданіці, Л. Романів, о. наст. Яковченко, Н. Фалько, Б. Романів, М. Романів і Т. Сливінський.

Під патронатом УККА Бріджпортська українська громада урочистою Академією відзначила День Української Незалежности, що відбувся в Українському Народному Домі о год. 3-ій по полудні.

Голова місцевого Відділу інж. М.Стахів відкрив програму Академії та закликав приявних до дальшої співпраці для української справи.

Марійка Тарасюк відчитала Проклямацію посадника Бріджпорту Манданіці, а Ольга Болонна від губернатора стейту Конектикат Елла Грасо. Святочну промову виголосив д-р М.Снігурович.

Відтак співав хор під дириґентурою Василя Климуха. Молода танцювальна група „Дніпро", очолювана І.Романовим виконала танок. Опісля співали пластунки зі самостійного гуртка „Гуцулки" під проводом О.Тромси. На закінчення заспівав хор під дириґентурою Михайла Заяця.

В.Болонний

ВОЛОДИМИР БУКОВСЬКИЙ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

умовах свободи визначити свій зовнішній і внутрішній політичний статус. Заява була підписана політв'язнями з ініціятиви росіян, що підкреслює нашу солідарність з національними рухами, і надіслана на ім'я Підгорного... Мова йшла в тій заяві про влаштування референдумів.

Г.: На яких саме територіях припускалося влаштувати референдуми?

Б.:Там це це конкретно не обговорюється. Мова не про союзні республіки, мова про народи, які заселюють СССР.

Г.: Чи виникла при складі того документу ідея, висловлена деким з росіян, про вихід Росії з СССР?

Б.: Взагалі кажучи, я не зустрічав жадного документу на цю тему. Хоч ми в нашому документі зовсім не виключаємо влаштування референдумів на території РСФСР. Мова ж іде про всі народи, включаючи й російський. Як же інакше? Ця ідея зовсім не виключається, навпаки, як я розумію, її цілковито вітали у нас у тюрмі. Принаймні в розмовах між нашими хлопцями. Для нас цілком ясне, що народи не тільки мають право на відокремлення, але ми зобов'язані допомогти їм у цій справі.

Г.: Виходить, Ви гадаєте, що поняття „народи Росії", вживане в окремих публікаціях російської преси, безпідставне?

Б.: Звичайно! Стосовно цього питання у нас не було сумнівів...

Г.: Ви стоїте на позиції прихильників правозахисної діяльности і вважаєте, що найголовніше — боротьба за права людини?

Б.: Звичайно. Ми завжди намагалися зробити цю боротьбу головною. Ми знаємо, припустімо, представників російського (з відтінком національного) руху. Таких, як Осіпов, наприклад, й інших. Я їх теж знав протягом багатьох років. Ми їм завжди намагалися пояснити: „Ви думаєте про національне відродження російське, російської культури після большевизму. Це звичайно, може, й розумна річ. Але найголовніше — у жадному випадку не ставити питання так, як воно ставилося колись. Не думати і не уявляти майбутнє Росії як великої держави. У жадному випадку не думати про збереження її теперішніх кордонів, про якусь історичну носталгію по імперії...

71-ий Відділ СУА в Джерзі Сиmі

71-ий Від. СУА, Союзу Українок Америки, розпочав діяльність 1976 року Загальними Зборами, що відбулися 1-го лютого, на яких обрано нову Управу з малими змінами.

3-го і 4-го квітня Відділ включився у святкування 200-ліття ЗСА, в якому переведено показ примінення вишивки до сучасного одягу, відбувся дворазовий виступ хору, дводенна виставка й продаж кераміки, вишивок і образів. 11-го квітня Відділ влаштував передВеликодній базар, а 23-го цього ж місяця День Матері. П'ять делегаток і голова взяли участь у Загальному З'їзді Окружної Управи. 13-го червня дві членки Відділу взяли участь у конференції організаційних референток. Відбулася також мистецька виставка у міському парку, де виставлено два столи з експонатами народного мистецтва. 20-го червня влаштовано День Батька й переведено збірку на Суспільну Опіку. У серпні відбувся День Союзянки на Союзівці, в якому взяв участь хор і там же влаштовано показ вишиваного вбрання. При тій нагоді Відділ подарував десять фантів на виграшу. 26-го вересня влаштовано Вечір пісні й слова присвячений роковинам Івана Франка, і споминам о. д-ра Юрія Шумовського з його поїздки до Африки. 17-го жовтня виступив відділовий хор на святі Покрови в Ірвінгтоні. 7-го листопада Відділ взяв участь у Листопадових святкуваннях. У листопаді хор також брав участь у святкуваннях у Байоні. 20-го листопада влаштовано забаву Відділу. В грудні відбулися ширші сходини Відділу присвячені пам'яті бл. п. Олени Лотоцької. у січні ц.р. влаштовано концерт колядок.

В загальному Відділ відбув 10 сходин, 6 ширших і 4 Управи. До праці Відділу треба зарахувати, що вислано шість пачок уживаного одягу для сиротинців в Бразилії. Вислано також три листи в справі оборони Церкви і Релігії, та, зібрано листу з підписами у цій же справі. Розпродано частину квитків на концерт піяністки Юліяни Осінчук. Відділовий хор виступав на місцевих святкуваннях. Уфундовано три стипендії незаможнім студентам в Бразилії. Продано 10 цеголок (100.00 дол.) на цілі Музею СУА. Подаровано Музеєві 9 подушечок і вишиваний рушник та дар 200.00 дол. з нагоди його відкриття.

Дня 6-го лютого 1977 Відділ відбув Загальні Збори. Відділ нараховує 51 членок. Обрано нову Управу в складі: Галина Білик — голова, Дарія Кравченюк — заступниця, Стефанія Штомпіль — секретарка, Галина Гаврилюк — касирка, Євгенія Рубчак — культурно-освітня й імпрезова, Ніна Ковбаснюк — організаційна, Катерина Коць - пресова, Анна Вішка і Параскевія Шеремета — суспільна опіка Христина Кахнич — господарча, Ірина Матейко — зв'язкова. Контрольна комісія: Ірина Качмарська — голова, Клявдія Салюк та Іванна Голинська. Вільні члени: Дарія Яременко, Анна Карий, Юлія Демченко, Стефанія Білоус, Катерина Вірт, Ольга Доманська, і Анна Гайдук.

Дохід 71-го Відділу нараховує 3,728.86 дол., розходу він мав на 2,581.60 дол., сальдо в день Загальних Зборів є 1,147.26 дол.

Катерина Коць

ВІСТІ З БРЕНТФОРДУ

Із видимим затурбуванням треба ствердити факт сповільнення праці на суспільно-громадському секторі. Крім багатолюдного „Українського села" в Брентфорді не було якихось окремих національних імпрез. Навіть всі наші історичні роковини українське середовище нашого міста ігнорувало або обходило нерадо спорадичними панахидами, які відправляв парох української католицької церкви св. Івана Хрестителя у Брентфорді — о. Степан Столярчук. Ці панахиди заступали весь блеск наших обходів у минулих роках. Місцеві провідні люди кажуть мені, що це сталося тому, бо „ми вже шкарадно постарілися", а наше молоде покоління зовсім не є зацікавлене імпрезами, сходинами й нарадами громадського порядку.

Лише єдина українська вечірня школа, що існує при українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Брентфорді з учительками Цукор і Білінгс — презентувала батькам дітвори й цілій нашій громаді свій добре виведений „День Матері" й опісля зворушливий вечір, коли то в той час до дітвори й батьків прийшов наш український св. Миколай.

У церковних приміщеннях притулився наш Відділ Ліги Визволення України і Осередок СУМ. Люди, які стоять ще й досі в рядах організацій Визвольного Фронту, залишилися в Брентфорді єдиним видимим помостом нашого патріотичного зв'язку зі зовнішнім світом. На цій дорозі „Гомін України" залишається голосним висловом цього, а брентфордський представник цього тижневика — Василь Вівчарук на свому пості робить в Брентфорді корисну роботу.

Українська громада згуртована при українській церкві св. Івана Хрестителя успішно пережила свою прикру пробу розбиття. Наслідки цієї роботи людей промосковського середовища ще й досі покутують у брентфордському середовищі прикрим спомином людської злощасности й глупоти.

Ця громада має при церкві дуже рухливий і працьовитий гурт людей, об'єднаний у Церковному Комітеті та Філії Ліги Українських Католицьких Жінок (ЛУКЖ). Головою Церковного Комітету й „Рідної Школи" є місцевий лікар — д-р Іван Скрипух, а філію брентфордської ЛУКЖ очолює його дружина Лідія. Треба погратулювати цій працьовитій і відданій парі людей, які дібрали собі завзятий гурт жіноцтва й всі вони тяжкою своєю працею здобувають грошові засоби на вдержання й поліпшення церковного устаткування й залі. Зі здобутих засобів „Українського села" починено значні дотації на громадські цілі, а зокрема на Дім Івана Франка в Торонті, Наукове Товариство й КоДУС в Парижі.

Цьогорічний зимовий і різдвяний сезон почався в Брентфорді миколаївськими обходами. Дня 18-го грудня м.р. друзі й приятелі нашого шановного члена та кількалітнього голови брентфордського Відділу ЛВУ — Миколу Тибіня, вшанували окремими сходинами з приводу його ім'янин. Цим святковим збиранням вміло проводив Гриць Піх. З промовами й побажаннями виступали: о. Степан Столярчук, мгр В. Бородач, П. Шудло, П. Мулик, В. Вівчарук і П. Смачило. Того дня Миколі не дозволили навіть хильнути однієї порядної чарки й соленізант таки витримав „спрагу" до кінця. При цій нагоді присутні склали на пресфонд — „Гомону України" 35 дол. Наступного дня у неділю, дня 19-го грудня св. Миколай приніс дітям щедрі дарунки.

Вивішення-прапору на Брентфордській ратуші 22-го січня ц.р. з приводу січневих Роковин.

Напротязі двадцяти літ, завжди в навечер'я нашого Різдва — Брентфорд й околиця має нагоду слухати української радіопрограми з брентфордської радіостанції СКРС, яку постійно аранжує мгр Василь Бородач. Ця радіопрограма, своїм змістом і формою стала символом святовечірнього єднання не лиш українців Брентфорду, але й довколишних місцевин.

Напротязі різдвяного часу в Брентфорді групи колядників відвідують українські родини. Таким робом українські товариства й установи нашого міста збирають потрібні фонди на корисні цілі, а по хатах залишається різдвяний спомин й мрія української колядки.

У дні 22-го січня ц.р. на машті брентфордської ратуші вивішено український прапор, у пригадку 59-ої річниці проголошення Незалежности України. При піднесенні синьо-жовтого прапора асистували: посадник Брентфорду — Чарльс Бовен, посли: Блекбурн і Макарчук, о. Степан Столярчук — парох української католицької церкви св. Івана Хрестителя та о. Орест Гудима, парох української греко-православної церкви в Брентфорді, з численною громадою місцевих громадян нашого міста. Місцевий англомовний денник „Брентфорд Експозітор" звітував про це відповідною статейкою та знімкою. Формальні заходи при організуванні подробиць цієї імпрези починив д-р Іван Скрипух та голова місцевого Відділу ЛВУ — Гриць Піх.

Цього самого дня українська громада сусіднього Ватерфорду теж відзначувала річницю 22-го січня многолюдними сходинами й присутністю радних і бурмистра Нантікоту. Реферат про історичну подію нашої історії сказав мгр В. Бородач. Значна частина активу українського Брентфорду взяла участь у цій імпрезі.

Не дивлячись на деяку людську отяжілість, занедбання основних форм і традицій різдвяного часу — українське середовище Брентфорду обходило свої Різдвяні свята у спокійній і пристойній формі. На святкових Богослуженнях наша церква була виповнена по береги. Жертвенність української громади не поменшала. Поминувши всі наші місцеві проблеми й недомагання треба з почуттям вдоволення признати голові Церковного комітету д-рові Іванові Скрипухові за його працю й турботи загальногромадськими справами нашого міста.

ВБ

ТАРЗАН, Ч. 7711. — Тарзан передягнувся

Тарзан губиться серед натовпу, ще більше змінивши свій одяг...

— Ти!... Швидко йди на подвір'я, заки Ель Шімаль накаже стяти тобі голову за спізнення!

Ну і добре!